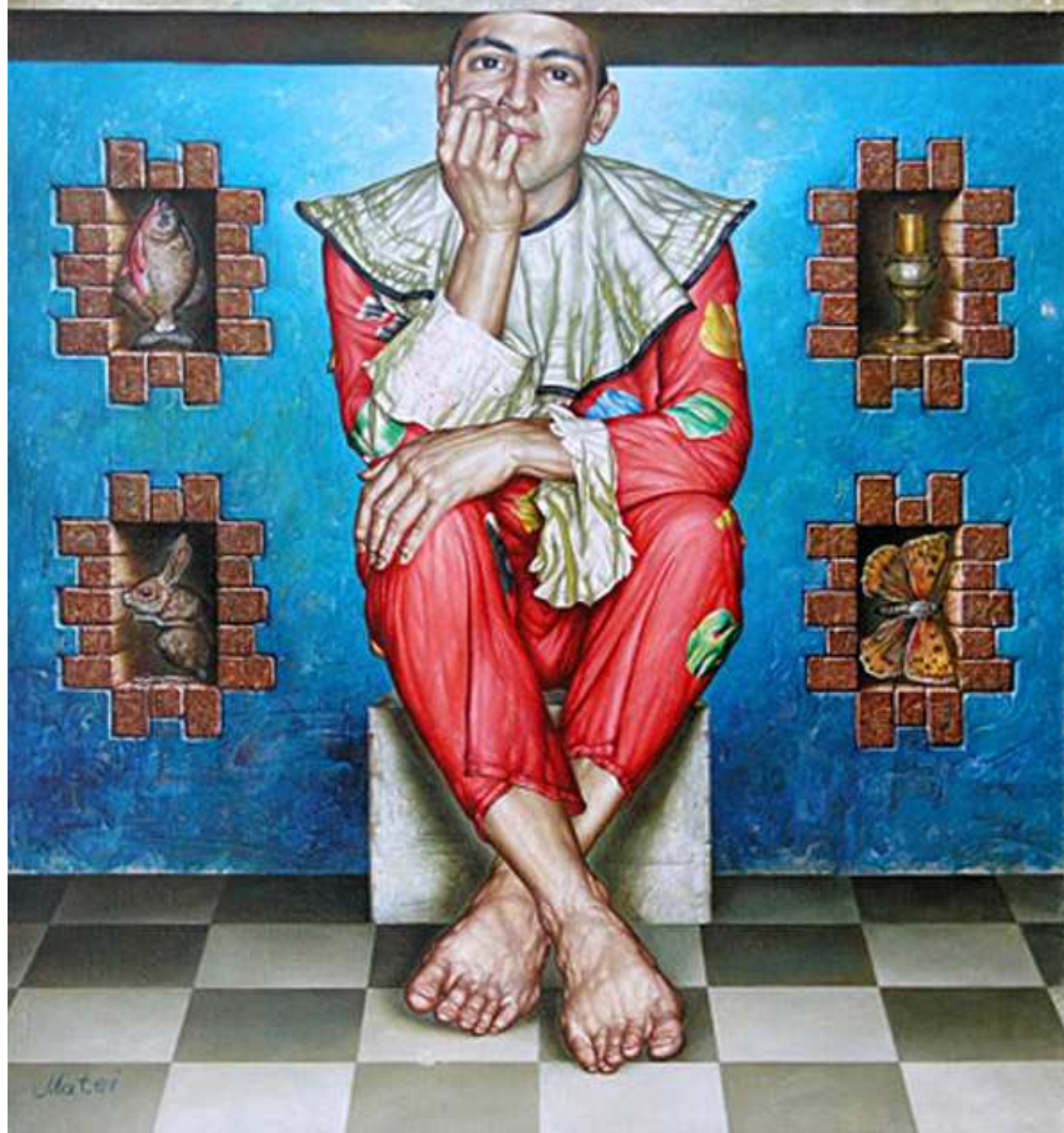

BOEM@

LIVE LITERATURE

Septembrie 2009 (Anul I) Nr. 7 - 32 pagini

CONTRARIA CONTRARIIS CURANTUR

BOEMA

Live Literature

Septembrie 2009 (Anul I) Nr. 7 - 32 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida **ASPRA**

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Cenaclul literar «**Noduri și Semne**»

Editor: S.C. InfoRapart Galați - Editura InfoRapArt

7

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor-șef: Ion Zimbru
Redactor șef adjunct: Ion Avram, Victor Cilincă
Secretar de redacție: Stela Iorga

Redactori: Saint-Simon Ajarescu, Dimitrie Lupu, Carmen Racoviță, A. G. Secară, Virgil Costiuc, Cristina Dobreanu, Alexandru Maria, Laurențiu Pascal

Grafică: Elena-Liliana Fluture

Tehnoredactare: Mădălina Gruia

Colaboratori: Maria Timuc, Simona Șerban - București, Ion Potolea - Târgu Mureș

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,
inforapart@yahoo.com

Telefon: **0236 411190, 0745 324472**

ADRESA REDACȚIEI: Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis, Bloc
Cristal, Sc. 2, Ap. 4, Galați, 800010

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

Literatură și Artă

DIN CUPRINS

Poezie: Corneliu Antoniu – Poeme (p.7), Saint-Simon Ajarescu, din volumul “Sfidarea spirituală”, (p.10), Mihail Gălățanu - Poeme (p.12), Grigore Grigore – din ciclul “Cărticică de identitate” (p.13), Virgil Costiuc – Poeme (p.14), Andrei Parapiru – Poeme (p.16), Poeme selectate de pe cenaclul literar online „Noduri și Semne” (p. 24)

Proză: Dimitrie Lupu – Harradey (p.4), Cosmin Rădoi – Evadare din Odesa (p.21)

Eseu: Violeta Ionescu – Libertatea de a spune NU (p.8), Petre Rău – Cuvântul care vorbește (p.15)

Opinii: Neculai I. Staicu-Buciumeni – Cine apără limba română (p.11)

Cronică de carte: Paul Sân-Petru – Dorel Radu, Îngerul de marmură (p.17)

Eveniment: Redacția - Salon literar, Biblioteca V. A. Urechia / Zodia maimuțelor, de C. Vremuleț (p.3), Redacția - Salon literar, Biblioteca V. A. Urechia / Antidot, de Dan Cheșcu (p.9), Victor Cilincă - Mogoșoaia, o istorie care nu trebuie uitată (p.19), Ion Zimbru - Note de lector, Oamenii de bună credință sădesc flori pe morminte (p.19)

Cărți: Corneliu Antoniu - Existențe, Pre-Text (p.18), Cărți sosite la redacție (p.23)

Diverse: Redacția - Știați că...? (p.23)

Cronica de cenaclu: Cronici Cenaclul “Noduri și Semne”, august-septembrie, 2009 (p.25)

Grafică:

Coperta I: Iurie Matei - *Adversarul înfiat*

Coperta a III-a: Întâlniri la Festivalul Internațional “Serile de literatură Antares”, Galați, mai, 2009

Coperta a IV-a: Elena-Liliana Fluture

Interior: Elena-Liliana Fluture

www.boema.inforapart.ro

Biblioteca V. A. Urechia

Salonul Literar

Joi 17 septembrie 2009, la orele 17, în sala Eminescu a Bibliotecii V.A. Urechia din Galați a avut loc o nouă întâlnire a Salonul Literar, întâlnire prilejuită de lansarea cărții "Zodia maimuțelor" a scriitorului Constantin Vremuleț. Cocheta sală "Eminescu", amenajată de curând special pentru a include aceste evenimente culturale, a fost inundată de scriitori și publiciști, editori și oameni de cultură, pe scurt, a avut parte de un public select.

Teodor Parapiru, cel care a și moderat întâlnirea, a apreciat din start că volumul "Zodia maimuțelor" este un roman în care nu trebuie să ne așteptăm să întâlnim duioșia, înțelegerea, în care întâlnim o lume dură, lacomă, prevenindu-ne astfel că avem de-a face cu un roman dens, scris de autor cu "îndârjire". El probează în cel mai convingător mod forța de prozator a lui Constantin Vremuleț.

Criticul Nicolae Colceru s-a referit la roman ca la o lucrare de maturitate artistică a scriitorului, plin de experiența altor cărți publicate anterior. El a încadrat lucrarea în categoria romanelor politice, dar a apreciat în același timp că poate fi socotit a fi și un roman de dragoste, manifestându-și însă regretul că protagonistul iubirii este ucisă până la urmă de către autor într-un mod prea brutal și neașteptat. Astfel, după N. Colceru, autorul nu lasă loc niciunei speranțe, nu ține deloc seamă de faptul că "dacă dragoste nu e, nimic nu e".

Scriitorul Dan Plăeșu a considerat că romanul lui C. Vremuleț este în realitate un roman foarte puternic, că se prezintă ca o carte scrisă "la mânie", dintr-o singură suflare, fără a lăsa vreo șansă niciunui spot luminos, fie el și slab, introducându-ne și menținându-ne cu consecvență într-un peisaj apocaliptic.

Dimpotrivă, Ioan Toderiță a catalogat romanul lui C. Vremuleț ca fiind unul de factură postmodernistă, în care se distinge cu claritate un "realism al existentului".

În fine, criticul Constantin Trandafir, sosit special de la Ploiești pentru această întâlnire - cu cartea mai vechiului său prieten "Mache" - pornind de la condiția de autor provincial și apreciind că nu există provincialism în literatură decât atunci când literatura este de proastă calitate și că dacă aparții literaturii atunci aparții țării, aparții lumii întregi, a constatat că, după circa treizeci de ani de experiență în ale scrisului, Constantin Vremuleț, în comparație cu mulți alți scriitori "grăbiți", nu este deloc un prolific, reușind să ne ofere numai vreo opt cărți până acum, dar toate de substanță. În privința romanului lansat, îl consideră un roman parabolă, compozit și plurivalent, un roman de factură clasică dar de actualitate, având suficiente argumente pentru a susține că democrația din zilele noastre seamănă foarte bine cu cea prezentată în carte.

Considerându-l pe autor un scriitor puternic, viguros, criticul C. Trandafir a apreciat că lipsa de deschidere a acestuia peste granițele gălățene va fi compensată în viitor, fiind convins că posteritatea îi va face dreptate.

În final actorii Vlad Vasiliu și Gabriela Teodoru de la Teatrul Dramatic "Fani Tardini" din Galați au lecturat pentru public din cartea scriitorului C. Vremuleț și din poezia marelui poet național Mihail Eminescu.

Redacția

Dimitrie LUPU

HARRADEY

Harradey e un cassuan. Harradey e prietenul meu. Harradey e un bătrân cassuan atins de singurătate, și prietenul meu. Ne vizităm - el mă vizitează pe mine de fapt - și stăm de vorbă ori ne plimbăm pe plajă. Ne plimbăm mai ales în timpul amurgurilor verii, dar asta nu-i o regulă. Harradey se simte bine cu mine și eu cu el.

Un cassuan e un *el* și o *ea* la un loc. Acum nu mai constituie o noutate pentru nimeni; spațiul e burdușit cu tot felul de forme de viață. Cassuanii sunt considerați ființe inferioare. Ceva între plantă și animal. Îi învățăm să construiască, să se organizeze, să trăiască. Ei acceptă opera noastră civilizatoare doar din teamă. Ființele inferioare trebuie ajutate chiar și împotriva voinței lor. Uneori câte un soldat beat sau cuprins de amoc ucide un cassuan, doi ori și o familie întreagă și se alege doar cu câteva zile de arest.

N-ar trebui să fiu prieten cu un cassuan și mai ales să-l îngădui în preajma mea când, ca acum, lucrez. Cassuanii sunt dotați în cel mai înalt grad cu talentul de a imita. Harradey știe acest lucru și se oprește în capul scârilor.

- Intră, îi spun.

Rămâne pe loc și zice:

- Larre, tu n-ar fi trebuit să vii aici. Aici supraviețuiesc numai tipii duri. N-ar fi trebuit să rămâi, cel puțin.

Mă uit la el, cum șade în cadrul ușii sprijinindu-se cu două mâini în bastonul de soc. Tocmai treminam măsurătorile de la amiază.

- Vrei să-mi spui ceva, Harradey? îl întreb cu gândul la cifrele mele.

Munca mea pe Cassua e o continuă trândăvie. Mi se cere să dau parametrii Oceanului numai seara și dimineața. Cu măsurători și transmisie munca îmi ocupă cam o oră pe zi. Restul timpului mi-l umplu citind, plimbându-mă pe plajă ori jucând șah de unul singur. Măsurătorile de la amiază le fac numai pentru mine. Mi-am făcut rostul de un registru în care le notez, alături de cele de seara și dimineața. Caut ceva în ritmica lor. Am umplut pereții observatorului cu grafice. Dar încă nu știu ce caut. Poate lucrul căutat se află numai în mintea mea. Uneori mi se pare totuși că parcă-parcă aș întrezări acel ceva.

- Nu, îmi răspunde Harradey. Ziceam doar așa. Ești un om bun, Larre -completează mai încet-, și nu prea atent. N-ar fi trebuit să rămâi aici.

Cu trei ani în urmă, când Sue m-a părăsit pentru comandorul Zachallay, mi-am cerut eșuarea aici. De opt luni de zile punctul meteorologic de pe Cassua nu mai transmitea. Randee Plosch dispăruse în împrejurări misterioase și nimeni nu voia să-i ia locul. Randee rezistase două sau trei luni peste un an. Dar el era un superdur; nu se despărțea de pistolul gravionic nici la closet sau la baie. Nici unul dintre ultimii trei predecesori ai lui Randee Plosch n-au ocupat funcția mai mult de câteva luni. Asta făcuse să se înstăpânească în mințile oamenilor credința că Farul de pe Cassua era blestemat. Când am luat postul în primire cassuanii și-au părăsit căsuțele din preajma plajei. Îi vedeam prin geamul turnului cum se grăbeau spre interior, spre locurile ferite din cealaltă parte a șoselei.

- De ce n-ai plecat cu ai tăi, dincolo de șosea, Harradey? l-am întrebat odată.

- Mai bine nu-ți spun.

- Dacă nu poți, nu-mi spune.

- Nu pot, Larre. Asta-i, nu pot.

Apoi, într-o altă zi, Harradey s-a oprit ca și acum în ușă și mi-a zis:

- M-ai întrebat ceva, Larre. Acum pot să-ți dau o jumătate de răspuns.

- Ce te-am întrebat?

Îmi fugise cu totul din minte scurta noastră convorbire.

- De ce-am rămas. M-ai întrebat de ce-am rămas.

- Nu-i nici o problemă, Harradey; întrebam doar așa.

- Tocmai de aceea am să-ți spun: Aveam ceva de îndeplinit pentru ai mei. A fost lăsat aici cel mai bătrân.

- Lăsat?! m-am mirat. Era o misiune de sacrificiu?

- Cam așa ceva. Adică se putea întâmpla și asta, a zis puțin încurcat.

Apoi a ieșit repede, închizând ușa și l-am auzit coborând scările. Când se deplasează pe o suprafață dură un cassuan stârnește un fel de foșnet nehotărât. Într-o zi ploioasă de toamnă frunzele copacilor scot cam aceleași sunete pe aleile parcurilor.

Am terminat de citit datele și le-am trecut în registru. Îl închid cam brusc, pentru a-mi ascunde stânjeneala. Registrul plesnește sec. Harradey mă arată mie însumi cu bastonul. Eu i-am făcut rost de acest baston ușor. L-am rugat pe comandantul unei nave de linie să-mi aducă de pe Pământ o creangă așa și așa de soc.

- Ești emoționat, îmi zice.

- Nu-s emoționat, sunt stânjenit de declarația ta.

- Șah! mă somează el.

În conversațiile dintre noi, asta înseamnă că m-a prins descoperit, dar eu nu recunosc, ci mă ascund după deget. Un pământean nu poate juca șah cu un cassuan. Cassuanii îți citesc volens-nolens gândurile și-i o joacă pentru ei să-ți preîntâmpine o combinație

oricât de subtilă. Eu am descoperit acest lucru pentru că sunt prieten cu Harradey, dar i-am promis să-i păstrez secretul. E singura lor armă. Armă de apărare.

- Haradey, îi spun, e aici o nuanță...

- Ai dreptate, mă întrerupe el. Unii oameni dispun de o mulțime de meandre în gândire; alții de o mulțime de nuanțe în simțire.

- Nu-i prea măgulitor ceea ce spui.

- Ba da; gândul nu are nevoie de prea multe întortochieri pentru a tăia profund, Larre. Eu vorbeam de simțirea ta. Noi doi ar trebui să ne putem citi gândurile.

- Mulțumesc, Harradey.

S-a referit atât de fin la superioritatea lui biologică asupra mea și la prietenia ce se leagă dincolo de diferențele dintre noi încât îmi vine să-l strâng în brațe ca pe un frate.

Înainte de a trage pe această linie moartă, pe Pământ, aveam un câine pe care îl îmbrățișam și îl sărutam, când îmi ieșea fericit în cale după o cursă mai lungă. Era prietenul meu chiar dacă avea patru picioare, un bot alungit și puternic de carnasier, și un corp îmblănit.

- Nu, îmi corectează Haradex gândurile, nu merit. Rex și-ar fi dat viața pentru tine. Erai zeul lui bun.

- Te supără că te-am comparat cu el? Mă gândeam...

- Știu cum gândeai, și nu mă supără. Era o ființă completă, drept cu sine și cu ceilalți, adaugă mai încet.

Harradey pune foarte mult preț pe însușirile înăscute. În lumea lor nu există defecte sau calități, ci numai însușiri bune sau rele. Cele rele se corectează de la sine într-un mediu unde nu pot fi ascunse. Cu apropierea celor bune, dacă nu te-ai născut cu ele, e ceva mai dificil. Treci prin școli speciale, ți se caută *educatorul* potrivit, maestrul cum am spune noi, și ești supravegheat, îndrumat, corectat pe durata întregii existențe. Un refuz ar însemna excluderea dintre ai tăi. Însă numai *orbii* îndrăznesc, și aceia foarte rar, un asemenea pas. Orbii sunt cei care s-au născut fără abilitatea -oare ar fi mai corect să-i spun *darul?*- pătrunderii în gândurile celorlalți.

- În vremea din urmă, mi se plânge Harradey, se nasc tot mai mulți copii orbi.

Înțeleg unde bate: tehnica adusă de noi a ușurat atât de mult condițiile de viață încât mulți dintre ei nu-și mai folosesc destul de frecvent abilitățile, ceea ce duce la slăbirea și chiar la pierderea lor, în două, trei generații. N-am niciun răspuns. Îmi rătăcesc ochii aiurea și tac. Poate fi așa cum cred ei, dar poate fi și evoluția naturală.

Coborâm pe plajă. Nisipul fin, chiar dacă-i de altă culoare decât cel cu care m-am obișnuit acasă, se mulează plăcut sub tălpile goale. Cred că la fel simțea și Iisus apa în călătoria aceea pe mare. Aici nisipul e de culoarea acidului de Prusia. Harradey se dezbracă din mers, se aruncă în apă. Corpul său de stea de mare se afundă ușor în mediul semivâscos. Mici tentacule albe-maronii iau naștere în jurul său, i se cațără pe trup.

Au aspectul nu prea agreabil, a unor larve gigantice. Emulsia care ține loc de apă în Oceanul cassuan e albă cu irizări de verde seara și maronii dimineața. Poate că nu-i decât un efect al luminii pe care o primește planeta de la cei doi sori, aproape îmbrățișați.

Tentaculele albe-maronii îi pipăie corpul bucată cu bucată, apoi i-l acoperă până ce arată ca o uriașă picătură de emulsie oceanică. Doar capul îi rămâne liber. Are un cap ca o castană nedezechilibrată, ușor turtit lateral, numai că-i cam prea voluminos pentru constituția lui. Excrescențele care la castane sunt ghimpi, la cassuani au rolul de organe senzitive. La început nici nu deosebeam când îmi apare cu *fața* și când cu *spatele*. Apoi am început să deosebesc poziția lui față de mine orientându-mă după direcția labelor picioarelor. Acum nu mai e o problemă.

lese la mal și se întinde lângă mine. Suflul nu i s-a accelerat deloc din pricina efortului. Picături albe-maronii de emulsie îi alunecă pe corp și dispar în albastrul nisipului. Din cele cinci membre ale unui cassuan trei sunt mâini și se termină cu o palmă cu câte șase degete. Unul singur la fiecare palmă e opozabil. Harradey întinde o mână și și-o trece peste pieptul bluzei mele de vânt. Întârzie câteva clipe în dreptul inimii. Tare aș vrea să aivă doi ochi, ca și mine, să mă pot oglindi în ei.

- Larre, îmi spune încet, tu n-ai făcut niciodată baie în Ocean.

- Nu. Ceva mă reține, împotriva voinței mele. Nu-i numai teama.

- Știu că-ți poți învinge teama.

- Ce-i cu tine, Harradey?

- Îți mai amintești întrebarea aceea?

- Harradey!

- Ești un om bun, Larre.

- Mi-ai mai spus asta.

- Și nu prea atent, Larre.

- Și asta mi-ai mai spus-o.

- Fă o baie, Larre! Fă o baie!

- Harradey...

- Repede, Larre! Repede, te rog! Și nu te depărta prea mult de țărnam! Repede!

Reușesc să-mi dau jos doar bluza de vânt. Harradey m-a împins în emulsia alb-maronie. Nu cu brutalitate, dar insistent, agitat. Un picior mi se scufundă până la genunchi, apoi și celălalt. O căldură insuportabilă, umedă, apăsătoare îmi urcă de-a lungul pulpelor, de parcă tălpile mi s-ar înăbuși într-o baie de abur saturat.

- Harradey!...

Harradey îmi apasă ușor dar insistent umerii. E mai scund decât mine numai cu o palmă. Înțeleg. Mai fac un pas și mă las în genunchi, apoi și în mâini. Emulsia îmi face, timidă cumva, loc. Temperatura ei scade vertiginos ori crește a mea. Acum e numai bună de baie. Senzația generală e că aș face într-adevăr baie într-o imensă cadă cu apă șamponizată.

- Ai o temperatură foarte joasă, îmi spune Harradey.

(continuare în pag. 6)

Elementul vâscos al Oceanului mă cuprinde, dându-mi acea stare de leneșă uitare de sine, foarte plăcută. Am mai încercat așa ceva doar în bazinul puțin adânc al vilei mele de pe Pământ, când mă întorceam foarte obosit din câte o cursă prea lungă, cu multă bătaie de cap.

- Leși! îmi urlă Haradey în ureche. Leși! Repede! Repede, Larre! Leși!

Un semnal de alarmă tresare vag în mine, și nu mă grăbesc. Harradey mă smucește, mă ridică pe cele trei brațe ale sale. Nisipul mă întâmpină răcoros, elastic. Totul se petrece undeva în afara mea, parcă. Mă întind cu fața în jos și-mi culc obrazul în nisip. Harradey se află la o distanță enormă de mine sau numai mi se pare. Se sprijină cu două mâini în bastonul de soc.

- Harradey-Harradey! îngân ca într-un cântec simplu despre melc din copilărie. Harradey-Harradey, stea de mare-n cincii picioare!...

Harradey își apropie castana crudă de fața mea. Cu o palmă îmi pipăie inima pe deasupra coastelor. Îl simt cumva îngrijorat. Dacă ar avea o față ca lumea cred că așa mi-ar apărea acum: puțin îngrijorat.

- Harradey, îl întreb, de ce ai tu trei mâini și un cap ca o castană crudă?

El nu-mi răspunde; mă răstoarnă pe spate. Simt în aer boarea înserării. Atât de mult timp să fi trecut? Ar trebui să citesc măsurătorile de seară, deși n-am să le mai trec în registrul meu; știu ce nu-i în regulă cu planeta asta. Încerc să mă ridic - cei de-acasă așteaptă totuși parametrii Oceanului-, dar ceva nu merge. Un păianjen harnic m-a imobilizat în firul său moale și rezistent în imposibila poziție de foetus.

- Ți-ai revenit? mă întreabă Harradey. Da, se lasă noaptea, continuă cu ton egal, neutru. Nu mai ai nevoie de măsurători, Larre.

- Harradey!...

- Iartă-mă - spune el, fără a mă lua în seamă -, iartă-mă, prietene. Aveai niște cărți pe-acolo; se strânseseră cu timpul, și nici caietul tău cu însemnări n-ar fi trebuit să-l lași neîncuiat. Nici n-ar fi trebuit să mă îngădui în preajma ta. Nu, nu te ucid - cassuanii pot citi gândurile -; ești un om bun, Larre. Orice ți s-ar întâmpla să nu-ți fie teamă. Ai o inimă tare, prietene; norocul tău.

În mână îi apare un minuscul obiect argintiu. O brichetă sau ceva asemănător. Cassuanii se înnebunesc după culoarea argintie. Emulsia m-a închis la fel cum închide chihlimbarul o găză neatentă. Sunt un ovoid de materie alb-verzuie, sticloasă. *Bricheta* dim palma lui trimite spre mine un șir de scânteii albastre. Coșciugul meu capătă o culoare maronie, neplăcută și se strânge, se strânge. Nu-i o senzație prea dezagreabilă, dar nu pot îndura să devin atât de mic.

- Harradey! strig cât mă țin puterile. Harradey!

- Nu-ți fie teamă, Larre. Trebuie, înțelegeți?, trebuie. Pentru a te feri de ai mei.

- Micuțele bile maron apărute peste tot?...

- Înțelegeți, Larre?

- Grozavul vostru talent de a imita!

- Marea noastră disponibilitate de a înțelege.

- Vreți să?...

- Nimeni nu poate răbda la nesfârșit, Larre.

Asta înseamnă război, distrugere, moarte.

- Harradey! urlu. Harradey!

*

Cum vine spre mine, veselă, cu garoafele albe strânse la piept, Sue pare o mireasă gata să pășească pragul ofițerului stării civile. Poate și rochia albă, spumoasă e de vină puțin. Poate și dorința mea.

- Sue, îi spun, ce-ar fi să te măriți cu mine?

Și în vreme ce îi sărut mâna și garoafele albe i se împrăștie la picioare, îmi dau seama că știu ce-o să-mi răspundă. Scena asta s-a mai petrecut cândva, parcă.

- Ce-ar fi? îmi confirmă ea gândul.

Adunăm garoafele albe de pe jos. Sue le aranjează, ajutându-se cu bărbia. Are o bărbie frumoasă, voluntară, cu gropiță la mijloc. Aș vrea s-o duc o dată la muzeul de istorie, să-i arăt o statuie care-i seamănă. Știu că am să-i propun și acum să mergem acolo, iar ea o să mă târască la cursul lui Marchand, să ascult o prelegere insipidă despre conversia energiei. Exact așa se întâmplă. Constat că știu pe de rost și expozeul de astăzi al lui Marchand. Constat...

Ți-am scotocit prin trecut, Larre; trebuia să știu câte ceva despre tine.

Formula aia aiurită, a lui Kenecai, cu trimiterea?...

Da, formula lui Kenecai și altele. Nu ești tu primul, Larre

- Nu-i extraordinar?! îmi șoptește Sue.

- Ba da, îi răspund. Ba da.

Și știu că după ora lui Marchand vom merge la mine acasă și o voi avea pentru prima oară. Ne vom căsători după sesiunea de vară. Mie îmi va rămâne energologia pentru la toamnă; la cursurile lui Marchand se iau greu examenele dacă nu-i ești pe plac.

Sue mă înghiontește ușor. Acum îmi va spune: „Dacă n-ai fi tu, Larre, cred că m-aș îndrăgosti de Marchand. Nu-i grozav moșulică?!”

- Dacă n-ai fi tu, Larre, cred că m-aș îndrăgosti de Marchand. Nu-i grozav moșulică?! zice Sue.

Corneliu ANTONIU

Găsindu-te în chiar momentul pierderii află acum cauzele și efectele

Aveai dreptate
Scrisorile n-au mai venit
Lacrimile s-au petrificat.

Și totuși l-am iubit
Ca pe un frate
Timp de zece, o sută, o mie de ani
De-a-lungul apelor și de-a-lungul mitrelor
L-am iubit

Aveai dreptate
Corăbiile erau închise
Și pânzele confiscate de cer
Cei răsplățiți se insultau pe la colțuri
El însă își jertfea singurătatea
Într-o foarte mișcată fotografie.

Aveau dreptate
Scrisorile n-au mai venit
Și nici semnalele cu misterul lor
Nici orgoliul cuvintelor
De a avea o patrie
Interesul ascuns al propriei înălțări.

Despre o anumită pasăre

Nu se pot spune în cuvinte,
Și mai cred că ea nu există.

În pasărea aceea nu stă nimeni
Ea e din aer și vânt.
Uneori însă
Cineva se aude înăuntru
Răsucind o cheie și atunci
Pasărea se rotește pe o tîpsie
Cu rumeguș.
Sau aerul sau vântul dimprejurul ei
Sau chiar rumegușul de pe tîpsie –
Pentru că pasărea, v-am spus,
Nu cred să existe
Iar cântecul e de pe altă lume.

Logiile del Grano Corăbii în deșert

Ca și cum aș spune: unde e timpul?
Ca și timpul, luându-și vederea:
Pe aici e ușa, pe aici drumul
Adânc înfipt într-un siaj de sîdef;

Un an bun un an mai rău – la fel tu
Care tot umbli, care tot întrebi (cauți):
În corăbii, azi, deșertul cu fețele lui:
În corăbii, azi, băntuie un prieten uitat.

Iar despre această pierdere nimic să nu spui
Din păcate aceasta e primejdia: înflorirea!
Important erai pentru târziile desfătări:
Și împotriva ta – anii și proverbele.

Daniil

Trăiască scorbura și ochii
Dinăuntru ca două scânteii,
Trăiască
Această noapte pentru că o văd
Înaintea mea ca o mănăstire.
Și aerul, ah, să trăiască și aerul
Ca osul alb, ca o stalactită,
Pieptul acesta înfipt în el
Ca într-o patrie rece.
Trăiască
Drumul și trestiiile, păsările
Care-i atărnă ca liliicii la gură,
Acel copac și acele culori
Cu care se înveselește. Și iarba,
Și șerpii cu capul fumegând,
Somnul trăiască și brațele lui
Duse fără întoarcere printre mătăsurii.

Oracol

Foarte frumoasă
Dansatoarea de cincisprezece ani
Înoată în cerc prin alcool
Așa încât sângele meu
Se simte complice
Cu farmecul firesc al vârstei ei
Toată în alb devastând spații:
Vagi și intime recluziuni.

Violeta IONESCU

Libertatea de a spune NU

Neamul românesc este acuzat astăzi de indiferență și lentoare. Fără exagerare, mulți au ajuns să creadă că așa a fost dintotdeauna și că lecțiile învățate la istorie despre vitejia acestui popor au fost simple îndochinări patriotarde. În afara câtorva vârfuri, plasate de-a lungul vremii ici și colo pe harta țării, spiritul nostru pacifist și bunătatea noastră sunt – nota bene – interpretate drept lașitate, prostie ori, și mai rău, servilism. Nu neg că aceste din urmă caracteristici au existat și există, nu numai la poporul român, dar pentru noi ele nu sunt în nici un caz definitorii.

Curajul de a te opune oricărei persoane sau sistem care-ți încalcă libertatea este propriu numai oamenilor cu adevărat liberi. Din acest punct de vedere, ar trebui să ne întrebăm: de câte ori, în istorie, neamul românesc a fost cu adevărat liber să-și clădească propria soartă? Și dacă vrem exemple, le putem găsi, dar nu acesta este scopul scurtului meu excurs despre libertate.

Părerea mea este că libertatea se capătă prin negație, tot așa cum Minerva iese din capul lui Jupiter. Inteligența își neagă (sau își ignoră) gena, așa cum fructul neagă pomul cu propria lui sămânță, care, la rându-i, poartă în ea germenii negației viitoare. Mai bine spus, nimic pe lumea aceasta nu rodește, dacă nu este mai întâi... negat. Dar este nevoie de o mare energie pentru aceasta – în poporul român, de genul a ceea ce se numește „mama supărării”...

Am putut constata că românul, deși se naște liber - deci, poartă în sine energia de a se opune constrângerilor de orice chip - își pierde foarte ușor libertatea. Nu atât din cauze exterioare, cât din simplul motiv că **ezită să nege** - din jenă, din teamă, din menajament, din lașitate, din prostie. Poate să se elibereze, și totuși nu o face. Poate, și totuși nu spune NU. Are nevoie de libertate, ca de aer, dar se îneacă în complicități, cu inconștiența unei specii autodistructive. Încalcă regula naturală, neavând destulă energie pentru a plăti prețul libertății.

Curajul de a-și enunța deschis principiile, cu toate riscurile incluse, este apanajul celor puternici, mai puternici decât puternicii zilei.

E drept, critica ironică sau aspră, cu sau fără perdea, nu place nimănui - cu atât mai puțin personajelor aflate la un moment dat la putere, pentru care șifonarea imaginii ia proporțiile unui delict - chiar nemeritat - de lezmajestate. Și culmea, personalități de prim rang militar și strategic s-au simțit profund jignite, nu când li s-a atras atenția asupra greșelilor de guvernare (căci până la urmă, democrația își cere prețul ei), ci mai ales atunci când cineva a avut tupeul să le atingă... talentul – acea „coardă simțitoare” a creatorilor de duzină, de orice condiție ar fi ei, acel „călcâiul lui Achile” al celor care vizează nemurirea, cu prețul surogatelor poleite.

La proba aceasta de șoc, față în față cu adevărul care spune NU, nu rezistă în bune condițiuni decât poate „diogenii” care s-ar ambiționa să caute cu lumânarea un Om pe străzile orașelor României de astăzi...

Un simplu „o”. Mult mai apropiați de natura lucrurilor decât contemporanii noștri, anticii nu pregetau, cu riscul libertății și chiar al vieții uneori, să critice producțiile literare mediocre, chiar dacă ele emanau din mintea potentatilor zilei.

Curajul de a spune „o” (în grecește: „ou”, se pronunță „u” = „nu”) l-a costat pe Philoxenos libertatea. Totuși, nimeni nu a devenit mai liber decât el când l-a înfruntat fățiș pe tiranul Siracuzei cu „o” simplă negație. Povestea e cunoscută, dar merită să ne-o amintim.

Dionysos I, tiranul Siracuzei (430-367 î. Hr.), nu era un parvenit. El provenea dintr-o familie nobilă siciliană și a primit o educație aleasă. Sub dictatura sa, Siracuză devenise cea mai puternică cetate din insulă și primul oraș al lumii elene occidentale. Dar Dionysos era bântuit și de muze. A făcut din Curtea sa un loc preferat de popas al filozofilor, poezilor și istoricilor. Platon însuși i-a fost mentor, așa că nu se poate spune despre el că nu era un om instruit.

Într-o zi nefastă pentru el, a avut proasta inspirație să-și citească propriile versuri în prezența poetului Philoxenos din Citera (436-380 d. Hr.), autorul a 24 de ditirambi (printre care și „Kiklopos”, o satiră la adresa lui Dionysos I) considerat, alături de Timoteu din Milet, creator al muzicii grecești „moderne”. Când Dionysos l-a întrebat ce părere are despre producțiile minții sale, Philoxenos a spus clar, fără să ezite, că sunt slabe. Înfuriat, tiranul l-a trimis la latonii (cariere), să mediteze asupra acestei chestiuni. După câteva zile, l-a chemat din nou și l-a întrebat cum îi găsește poeziile. „Duceți-mă iar la latonii”, s-a adresat Philoxenos paznicilor. Dionysos, care era totuși un om de spirit, a râs și l-a eliberat. Philoxenos a plecat apoi la Tarent, de unde tiranul l-a invitat să se întoarcă. Dar el i-a trimis un răspuns celebru - doar „o”.

Philoxenos s-a stins mult mai târziu, la Efes, de moarte naturală. Alții însă au fost mai puțin norocoși...

(continuare în pag. 9)

Biblioteca V. A. Urechia

Salonul Literar

Joi 24 septembrie 2009, la orele 17, sala Eminescu a Bibliotecii V.A. Urechia din Galați a găzduit o nouă întâlnire cu cartea și cu autorul în cadrul Salonului Literar, întâlnire prilejuită de lansarea cărții "Antidot" a poetului Dan Cheșcu.

Apărută la editura InfoRapArt, cartea a fost primită cu bunăvoință de cei prezenți, un public format mai mult din scriitori, ziariști și autori de cărți decât din simpli cititori și iubitori de versuri.

Fiind primul volum de versuri pe care l-a publicat, autorul a părut mai degrabă timid și emoționat în fața unui auditoriu avizat, care ar fi putut să-l primească cu o oarecare "ostilitate", ceea ce nu s-a și întâmplat. Dimpotrivă, vorbitorii au căzut de acord că au de-a face cu o încercare reușită a poetului și i-au urat ca la viitorul volum succesul să devină pe deplin meritat.

Redacția

Cum a murit Apollodor din Damasc din cauza unor... flori de dovleac. Împăratul Hadrianus (117-138 d. Hr.) avea o inteligență strălucită. Pe lângă faptul că reținea pe de rost opere întregi, ținea minte numele tuturor persoanelor întâlnite o singură dată în viață și dicta (precum Napoleon) texte diferite mai multor scribi deodată, avea și veleități de mare arhitect. Din păcate, însă, gusturile și ideile lui nu se potriveau cu ale celebrului arhitect al vremii, Apollodor din Damasc.

În timpul lui Traianus, când generalul Hadrianus făcea niște observații răutăcioase asupra unor proiecte prezentate de Apollodor împăratului, arhitectul curții imperiale i-a tăiat-o: „Du-te și zugrăvește flori de dovleac, că la așa ceva ești mai priceput”... (pe atunci, Hadrianus se fălea la Roma cu acest gen de pictură).

Când Hadrianus a urcat la tron, prima sa grijă a fost să-l exileze pe Apollodor. În locul de surghiun, i-a trimis planul realizat de el al unui templu închinat zeitelor Venus și Roma și i-a cerut părerea. Pe schițele acelea, Apollodor a notat o serie de observații privitoare la amploarea, forma și împărțirea clădirii. Imprudența l-a împins însă să nu se oprească la atât și să-i scrie părerea sa în legătură cu disproporția dintre cele înălțimea statuilor, a clădirii și a ușii de la intrare. Și a adăugat: „Dacă cumva cele două zeițe vor simți nevoia să iasă afară, își vor sparge capul de grinzile tavanului și nu vor avea loc pe ușă”...

Pentru o fire orgolioasă ca a lui Hadrianus, acest afront era prea mult. La scurt timp, capul lui Apollodor a fost cel care... nemiîncăpând pe ușile imperiale, a fost tăiat.

Era în Italia, în jurul anului 130 d. Hr., când Apollodor, artizanul podurilor de peste Dunăre și Eufrat, precum și al mirificei cetăți Palmyra și al Columnei lui Traianus din Forul Roman atinsese o vârstă respectabilă.

Tăcerea „de aur”. Românii noștri de astăzi sunt tentați să adopte mai curând atitudinea reținută a lui Favorinus din Arelate (80-160 d. Hr.) care, pe vremea aceluiași Hadrianus, a știut să-și salveze pielea, tăcând. El a cedat în fața împăratului care i-a făcut o observație asupra folosirii inadecvate a unui cuvânt. La reproșul prietenilor care-i imputau că a cedat prea ușor, Favorinus a replicat: “Nu mă sfătuiți bine, prieteni, dacă nu-mi îngăduiți să-l cred mai învățat decât toți pe cel care are în puterea sa treizeci de legiuni”...

Din păcate, a apus demult vremea când Hadrianus a găsit toți slujitorii lui Decebal sinuciși într-o peșteră din Dacia, asemenea înfrânților de la Massada. Dar acest fel de a spune NU aparținea unor oameni liberi.

Unii încă se mai întrebă dacă merită să-ți dai viața pentru un cuvânt. Alții cred însă că există cuvinte care nu merită să moară.

Saint-Simon AJARESCU

(Din volumul *Sfidarea spirituală*)

Vâjâitul Galaxiei contemplative!

De la geamlâcul despăcat înspre depărtarea
cea mai amânată a beznei – gata parcă
să intre, oho! sub incidența
singurului foton rămas disponibil
pe capul de cometă

al Sfântului Duh
și iasomia filează în chip de tufă albă
lângă pridvor – oricare i-ar fi bătaia uimirii,
a uimirii ca dor al privirii
în Înaltă Slujbă!

Poetul își vede lăuntru sideral,
Aude vâjâitul Galaxiei
Contemplative!...

Sinclinalul său Foișor –
pulbere de fluturi! chitină de cărăbuși! Pudră
de fosfor și calciu (cenuși! rugini!)
în infime mușuroaie pe balustradă spre Turlă –
e ca o fântână uscată
descoperită-ntr-o Piramidă!...

Elicea de sunet
sărat! (precum faimoasele pajiști de igrasii
de pe serpenul Zid Chinezesc, pe care din Când
în Când se urinează cu voluptate de milenare viscere
divinitățile misericordioase-ale Asiei!)
elicea de sunet - sărat! – îi lovește cu palete
turnante, ițindu-se din Neant, organele
unul după altul, amintindu-le grobienele funcții,
intensificându-le fazele conturului
prin mustire de undă profundă – și miroase-a celule
împinse degrabă la spirit –
gata parcă să iasă, vai, de sub incidența ultimei
șuvițe de materie cu înrâurire încă fluentă asupra
Sorții - centrându-și câte-o broboană de rouă
în loc de nucleu!...

Să aibă Poeții timpane
cu papile gustative pe ele – câtă binecuvântare
atâta blestem! – tocmai acum
când simțurile lor strict pământeste
(cu adresă telurică!) recunoscute-aseară! – în fine! –
de Consorțiul Epifaniei din Perigeu –
sunt scoase de efefii ciborgi la meza –
când viitorul - pur și simplu? –
scade calitatea eternității
secularizând-o! istoricizând-o! actualizând-o!
intempestiv?!...

Ei! care dețin Ultimul Comunicat asupra
Necunoscutului!...

...Sânziene-lele somnabile
goale de la sine, prin faptul răcoritor al seducției
lor – cu-asteriscuri lucide în mâini –
ies lin prin fanta de eres
dintre freamăt și ramuri,
dintre corpul de-o vagă întruchipare
și culoarea lui verde –
dau lent foc de flămă uranică Sufletului
și atmosferei târzii dintru Foișoru-nclinat: barili
de camfor sonor și mentol cu moleculele vraiste,
în deplasare uluitoare expansivă spre depărtarea
cea mai amânată a beznei!...

Ființa Creată amușină Ființa Increată ca pe o
vită!...

...Acest vâjâit al Galaxiei Contemplative
sărează! asurzeste! orbește!
Marile-Aglomerări de Vietăți – în Înalt
Magisteriu! - reale! imagine! –
de pe Organe: ca de pe Planete!...

desen de Elena-Liliana Fluture

Neculai I. STAIKU-BUCIUMENI

Cine apără limba română?

Poetul basarabean, român adevărat, Alexie Mateevici, a scris una din cele mai frumoase poezii despre Limba Noastră. Pr. Vasile Tepordei, un tribun al Basarabiei însângetare, scrie în articolul "Alecu Mateevici", publicat în "Raza", anul VII, din 27 august 1937, exact după 20 de ani de la decesul poetului, perioadă în care *"basarabienii îi admiră geniala 'Limba noastră', în care Alecu Mateevici dovedește cu prisosință că sufletul său era suflet din sufletul națiunii – cred că nu greșesc dacă afirm că întregul popor roman admira și încă o admiră – a căreiu limbă îi aleasă să ne spună-n hram ș-acasă, veșnicile adevăruri"*.

De altfel nici nu poate fi considerată altfel, știind că *"Mult e dulce și frumoasă/ Limba ce-o vorbim,/ Altă limbă armonioasă/ Ca ea nu găsim"*, și că *"Limba noastră-i o comoară/ În adâncuri-nfundată/ Un șirag de piatră rară/ Pe moșie revărsată"*.

Îndrăznesc să spun că pentru mine "Limba noastră" a lui Mateevici, este soră geamănă cu cântecul gintei latine a lui Vasile Alecsandri: *"Latina gintă e regină / În ale lumii ginte mari;/ Ea poartă-n frunte-o stea divină/ Lucind prin timpii seculari"*.

Iată că acum atât Limba Noastră, cât și Nația Română sunt în pericol. Și dușmanii cei mai înverșunați sunt din interior, românași prin naștere, cosmopoliți prin idei, atât valorile cât și simplii muncitori părăsind țara pentru un trai mai bun, fără să se întrebe pe mâinile cui lasă viitorul acestei țări de gintă latină.

Cât privește atacul limbii române, *"Limba vechilor cazanii/ Care-o plâng și care-o cântă/ Pe la vatra lor țărani"*, nu vine din partea maselor cu mai puțină știință de carte, dușmanii ei declarați fiind unii intelectuali, care nu vor să mai folosească limba „dulce ca un fagure de miere”, împetriștând-o cu englezisme, pe care nu le înțeleg decât un procent restrâns de conaționali, unii fiind adepții declarați ai romenglezei în care scriu și firmele magazinelor, cu care împetriștează articolele din presă ori informațiile transmise la radio și televiziune.

Mai mult decât atât, unii românași folosesc expresii care stâlcesc limba în care au găngurit primul cuvânt, în care au învățat prima rugăciune. Nu le place graiul în care se spune "mi-e dor", folosind barbarisme. De ce "fac presing" în loc de "presează"? De ce "week-end" în loc de "sfârșit de săptămână"? De ce unii elevi sunt leneși la vorbit și spun mate, bac, profu, diriga, iar după tărie, droguri și sex aleargă de depășesc viteza olimpică la suta de metri?

Alții vin și cu alte inovații, care stâlcesc frumoasa noastră limbă "Când am fost numită ca /și/ ministru", a spus o doamnă frunțașă de partid. Care este scopul acestui "și"? Nu era corect "Când am fost numită ca ministru"? Eu zic că da. Un fotbalist a spus și el: "Jucăm bine ca /și/ echipă". Care este rostul celui "și"? Nu este mai corect "Jucăm bine ca echipă"?

La fel un inginer, care se mândrea cu faptul că nu a citit nici o carte de literatură, spunea într-un interviu: „Când am fost promovată ca și inspector”, introducând fără rost acel „și” care este tot mai des folosit. În fine, într-un articol de ziar am găsit: "Plătiți ca și consilieri". Aici nu se putea scrie: "Plătiți drept consilieri".

În liceu ni se spunea că sunt acceptate doar trei cacofonii: "biserica catolică", "tactica cavaleriei" și "Ion Luca Caragiale". Totuși pentru primele două se găsesc formulări care ocolesc cacofonia, și anume: "biserica de rit catolic" și "tactica armii cavaleriei". Deci se pot găsi formulări care să evite cacofoniile, fără să fie folosit acel "și" care sună urât în auz. Mă întreb cine ne ajută să apărăm Limba Noastră de barbarisme, cine luptă împotriva condamnabilei romengleze, având în vedere că majoritatea poporului român nu cunoaște limba engleză, fie că nu au studii secundare, fie că le-au făcut în perioada când această limbă nu se studia în liceele din țara noastră, limba oficială fiind franceza.

Galați, 18 iulie 2009

desen de Elena-Liliana Fluture

Mihail GĂLĂȚANU

1. NAVIGAM DUPĂ DULCI OVULE

(O a doua natură)

Mobilasem interiorul mamei mele
Cu cele mai frumoase iluzii din lume.
Pusesem flori agățătoare,
să semene interiorul cu natura,
cu pajiști minunate, pline de ponoare.

Să creez înăuntru o a doua natură,
Natura mea și numai a mea, cea de uz intern,
așa cum poți întâlni doar în cărți.

Întinsesem, ba nu, chiar lipisem, o-ho,
peste burta mamei mele hărți
și mă credeam tot timpul thor heyerdal, mercator
și sir walter raleigh,
strînși sub aceeași piele.

Navigam după dulci ovule sîngerînde,
Ca vechii fenicieni după stele.

2. LEGEA MORALĂ ÎN NOI

Burta mamei mele era universul
și de un al doilea nu aveam nici o nevoie.
Și nici nu mă gîndisem niciodată să spun:
"bolta cea înstelată". Ci, dimpotrivă,
"burta înstelată".
(Cred că și cei dintîi călători numiseră cerul
gîndindu-se la mama lor, la viziunea lor de
început.) Cînd au deschis ochii, aceia cu
siguranță au văzut deasupra lor un clopot vast, al
mamei lor.
De asta au și zis:
Legea morală în noi și, deasupra, burta înstelată.

*

3.

Și chiar dacă nu ar fi avut stele burta mamei mele,
m-aș fi dus și aș fi cules io ceva, aș fi pus ceva
acolo, care să semene cu stelele,
să strălucească.
Nu știi ce, un granat, un topaz, o piatră
prețioasă.

*

4. MAMA MEA A FOST LUMEA

Asta e lumea mea, mi-am spus.
Și, de aceea, ceea ce e jos aidoma-i cu ceea ce e
sus.
Eu sînt, cum zice poetul.
Eu sînt.
Eu sînt nenăscutul ce singur pe moartea lui și pe
mama lui o latră.
Și care latră stelele dintîi
din el
și din mama lui.
Mama mea a fost lumea.
Și asta n-o pot uita.

5. LA ÎNCEPUT

(VOCE ȘI JALE S-AUDE DIN RAMA)

Mama mea a fost lumea. La început.
Și tot ce mi-aș putea aminti și tot ce-aș putea uita.

Mai departe de atît, tot ce mi-aș putea aminti ar fi
cerul,
Lumile din care am venit, din care sufletul meu a
coborît să locuiască-n mama mea. Păcatul originar
e c-am fost smuls din mama. Hei, voi, psihiatrilor,
hei, voi shrinkilor idioți, nu vă mai pierdeți timpul
degeaba, acum am să vă spun tot: prima mea
drama s-a întîmplat cînd am fost azvîrlit, prin
catapulta nașterii mele, din mama.
Voce și jale s-aude din Rama.

EU NU MĂ MAI NASC AZI

Înlăuntru ei am pus tablouri peste tot,
tablouri cu lumea. I-am agățat pe pereții roșii,
pereți purpurii, pereți fierbinți, pereți aburiți,
pereți pulsînd, pereți de veci,
pereți de carne și sînge, adică de ceea ce numim
generic țesuturi
1 așa se ține carnea:
stăm la gherghef, se țese carnea,
stăm la război, mergem la război, batem război,
se țese carnea,
fir cu fir,
minut cu minut,
ca-n transmisiunile sportive.

Înlăuntru ei am vrut să facem frumos,
să facem mai frumos,
să facem proiecții
-așa că am adus acolo înăuntru retroproiectorul
(nici nu știi cum
l-am băgat)
și am încercat să retroproiectăm lumea dinăuntru.
Ne-am amuzat și-am rîs și-am fost în voie bună,
Vorbînd cîte-n stele și-n lună.

Grigore GRIGORE

Din ciclul CĂRTICĂ DE IDENTITATE

1.

Sunt vinovat că m-am gândit la tine
Și gândul aștepta o veste bună
În timp ce tu patron peste ruine
Tot semănai în jurul meu furtună

din lumea ta și-a vremii care vine
călcând cu ură stele soare lună
te-am așteptat pe drumuri cristaline
lângă izvorul care ne adună

Ardea în mine ultima secundă
Peste cenușa care a fost dorul
Cu smirnă și cu mir purtăm fiorul
Pentru femeia cu tăcere scundă

Și am deschis fereastra să pătrundă
Degetul ei arătător, izvorul

2.

Coborător pe muzici siderale
Prin șoapte aurite și prin ploii
Se-ntoarce somnul tânăr de la noi
Pătrunde-n vene strălucinde pale

Și cu un gest crestat ca un altoi
Dă sentimentul tot durerii sale
Râvnind la faldul tinerelor poale
Ispititor ațâțător de soi

Ca pasărea-n păduri cântându-și zborul
Ca vinul care umple trist paharul
Prenaște și ascunde-n suflet harul
Fii sub piciorul ei călduț covorul

Nu te lăsa acoperit cu ceață
Și nu muri ca noaptea-n dimineață

3.

Pe lângă mine trece-un vis de fată
Și-n urmă trece fata cea frumoasă
Ce nu suportă să mai stea în casă
Unde numai oglinda o arată

Și frumusețea ei îmi face semne
Că este tristă și că-i singurică
Să o salut și să nu-mi fie frică
Dacă cu-n zâmbet știe să mă-ndemne

Eu o urmez tot numărându-i pașii
Eu o urmez tot culegându-i gânduri
Și-mi vine s-o opresc în multe rânduri
Și umerii să i-i cuprind golașii

Căci umerii aceste două scuturi
Sunt pentru mângâiere și săruturi

4.

De parcă n-aș vedea că-mbătrânesc
Și c-a rămas din tot ce-am fost, poetul
Ce cântă disperarea și regretul
În timp ce se îmbracă-n „te iubesc”

De parcă n-am urcat pe-un vârf de munte
Din ce în ce mai singur și mai rece
Că pe la mine numai vântul trece
Și-s pletele în vânt tot mai cărunte

De parcă și acum mă duc la școală
Și cu aceeași sete peste carte
M-aplec și stau pe ea ca morții-n moarte
Stăpâna mea fiind aceeași boală

De parcă frica mea e vinovată
Că mă mai nasc o dată și-nc-o dată...

5.

Tu nici n-ai fost stăpânul umbrei tale
Deși te laudai cu umbra mea
Că ți-a ieșit adeseori în cale
Și lacrimă cu lacrimă te bea

Și sarea grea și sarea tot mai grea
Ce-ți picura adesea prin zăbale
Despre-a iubirii taină pomenea
Și despre vin în spartele pocale

Tu nici n-ai fost și nu vei fi nici mâine
Pre limba mea purtat în amintire
Ca o felie searbădă de pâine
Atâta de-alungită și subțire

Ca un cearșaf de aurite fapte
Ca ziua părăsită într-o noapte

Virgil COSTIUC

Într-o frumoasă zi din viața mea

sap șanțul din și spre hazna
 un impuls în preajma lucrurilor
 o cazma o lopată un târnăcop
 hălci de pământ
 cioburi de oale
 amprenta olarului
 a calfei dospită cu vin
 ulei de măsline
 pește în sărătură
 rotirea focului pâlpâit
 saliva torentului din plămân
 o cazma
 o lopată
 un târnăcop
 prin el va trece o conductă din p.v.c. plus cot plus
 derivații

terminate cu-n scaun alb de toaletă
 sap șanțul
 nu știi unde va ajunge
 decopertez o hartă cu fire telefonice
 rădăcini de iarbă
 trag de primul
 sirena unui vapor mă umple de vibrații
 lovindu-le ard un fitil bikford
 o iminentă implozie
 cineva ascultă la un capăt vociferează din
 amfiteatru, „degeaba alergi șanțul te va ajunge
 gunoaiile sunt ultima parte din lume”
 o pungă de oase aruncată la picioare
 deasupra materia rămâne
 lovești cu târnăcopul
 tai rădăcinile cu ferăstrăul
 smulgând din pereți casei
 umbre cu fața la pământ
 un butoi de tablă plin cu apă încălzită de soare
 îmi va spăla spatele de solzii peștilor
 încrustațiile nisipului
 concavitatea razelor de lumină
 țipătul cormoranului adâncindu-se pe riduri

sap șanțul
 să nu înghețe dejecțiile umbrelor următoare
 copiile intraductibile ale poemelor de cafea
 un arsenal de scule am la îndemână (la ce mai
 folosesc oare)
 dintr-o parte în alta
 o cazma o lopată un târnăcop

Pata din radiografie

am făcut dragoste pe-o plajă
 acolo i-am găsit
 scoica umedă între șolduri
 noaptea lumina trandafirii sanatoriului
 gondolă legănată
 nu era nimeni la vâslă
 nimeni să bată un clopot
 avea în șold încastrat un șurub de argint
 imobilizând două oase
 povestea pipăindu-l
 să nu mă sperii
 ochii de lumină și neîncăpători
 mi-a pipăit locul din trup
 unde urma să mi-l împrumute
 „să vezi că nu doare”
 (trecea un fluture pe coridorul spitalului
 proiecția neonului galben
 pe o stradă
 un sportiv ori o balerină)
 la învățat în sensul acelor de ceasornic
 (nu mă mai săturam de atâta durere)
 până ce trupul l-a asimilat
 masând locul
 o pată pe-o radiografie
 nisipul s-a pietrificat într-o placă sângerie
 repeta pentru ea
 „vezi că nu doare”

Catargul

(cel mai bun film al tuturor timpurilor)
 regizorul avea un ochi
 cu pleoapa basculând în interior
 pământ roșu
 celălalt avea greșit un transfocator
 glisând prin trei stări
 ultimul acoperit cu cernoziom
 scenaristul purta numai o mână validă
 a doua avea la cot un toc în formă de cruce
 peniță în loc de falange
 călimara o purta între ochi
 de câte ori scria își ștergea lacrimile
 actorul pentru veridicitate
 a fost luat de pe stradă
 rolul jucat era scenariu utopic
 „cenușă ori diamant”
 împingea un landou
 prin dreptul unei scări
 undeva în fundal un comando
 executa trageri cu rachete inofensive
 motor:
 eroul principal a fost lovit mortal de o schijă
 stop-cadru a surprins mâna încleștată
 într-un ultim spasm pe landoul cu manechin
 iar la montaj
 s-a colorat manual
 sute de metri de peliculă
 fotogramă cu fotogramă

Petre RĂU

Cuvântul care vorbește

Nu cred în afirmația «datele vorbesc de la sine». Cei care cred în așa ceva se tem să meargă mai departe. Se opresc doar la limita dintre mirare și interpretare și refuză să mai atribuie vreo semnificație subiectului. Pentru aceștia mirarea este, de regulă, ultima lor stare. Atitudinile pot fi diverse, reacțiile de asemenea. Însă cel care nu se oprește la mirare are de ce să-și pună problema aceasta, a interpretării și accepțiunii imediate, întrucât sunt dotați pentru așa ceva. Adică au minți mai analitice.

Un om simplu, de la țară, se va mira poate dacă i-ai spune că omul a ajuns pe lună, dar nu va face mai mult de atât. Și este de înțeles această atitudine. Nu are cu ce să descompună ideea, să o interpreteze, să-i dea o valoare în afară de cea intrinsecă: mirarea.

Nu puține sunt manualele care tratează problema metodelor științifice și par să sugereze că s-au obținut date perfecte printr-un act de percepție directă al unui observator, de exemplu, savantul în laboratorul său. Dar aici nu se ține seama de faptul că ideile, în general, se dezvoltă lent.

Datele rezultate din experimentele moderne, date care de regulă sunt mai complexe decât cele existente până atunci, necesită o amplă interpretare, intervine un nivel ridicat de "abstractizare". Scopul unui experiment modern proiectat este acela de a crea informație, de a face să țâșnească un rezultat surprinzător, dacă este posibil, și în orice caz, să producă «date» noi. Dar fără interpretarea lor de către inițiați, aceste date nu trebuie să fie folosite imediat și aruncate în gura "marelui public". Această greșeală o întâlnim des în practica informațiilor de tip știri. Deși aceste informații trec și ele în prealabil și cel mai probabil printr-o procedură de filtrare și interpretare (vezi, de pildă, regula confirmării din trei surse distincte), totuși multe dintre ele ajung eronat la public și necesită retractări deseori tardive.

De fapt, afirmația cum că «datele vorbesc de la sine» nu se susține prin nimic. Dacă e vorba despre un experiment, căci mai ales în astfel de situații apar date noi, nici în acest caz afirmația nu are acoperire. În cazul unui experiment de tip școală, să zicem unul de laborator, datele doar "probează" o lege cunoscută, nu fac altceva decât să întărească regula, și ea cunoscută, deci aceste date «nu vorbesc» nimic, ci doar confirmă ceva.

Dacă avem de-a face cu un experiment real, științific, într-un laborator de cercetare, atunci datele rezultate ori nu au cum să vorbească de la sine fiindcă

nu spun nimic în afară de fapte banale care, de regulă, sunt aruncate la coș, ori nu au cum să vorbească pentru că sunt prea noi, uneori "ciudate", și deci trebuie mai întâi să fie interpretate ca să poată spune ceva.

În sfârșit, dacă nu e vorba despre un experiment, de pildă să zicem că sunt pur și simplu niște date informaționale, atunci iarăși nu au cum să vorbească de la sine, întrucât doar ne informează cum ar trebui să ne comportăm sau să acționăm într-o direcție sau alta. Să zicem că la "Cum va fi vremea" se anunță că mâine vor fi 40 grade afară. Ce ne spune asta? Dacă azi a fost o vreme cu numai 12 grade temperatură, atunci informația într-adevăr poate să ne surprindă și să ne ridice niște semne de întrebare, deci nu vorbește de la sine, ci doar trezește suspiciune și neîncredere. Dacă azi a fost o vreme cu 35 de grade afară, nu trebuie să fim prea mirați de faptul că pentru mâine s-au anunțat 40 grade, deci nici de data asta informația nu ne spune mare lucru.

Desigur, cu un oarecare risc asumat, aș putea întări aici ideea după care niciodată nu a fost adevărat că «datele vorbesc de la sine». Chiar și observarea "directă" a unui obiect familiar, să zicem, a unei stele, nu presupune doar un lung proces de asimilare de cunoștințe, ci și cunoașterea acumulată de omenire în decurs de mii de ani.

Se obișnuiește să se spună, iarăși cu mare ușurință, de exemplu în urma unui sondaj de opinie, că unele date vorbesc de la sine. Dar nu se ține seamă că aceste date au fost prelucrate în baza unor proceduri complexe și apoi interpretate. În situațiile în care așteptarea coincide cu rezultatul, datele nu ne spun nimic, ci doar confirmă. De multe ori însă printre date pot exista elemente ascunse privirii directe. Din acest motiv, însăși statistica nu se oprește doar la culegerea și introducerea, sortarea și prelucrarea datelor, ci are nevoie și de o fază intermediară pentru confirmarea datelor prin teste (testarea ipotezelor de independență a datelor).

Iată, de pildă, o greșeală întâlnită destul de des. Din date statistice aflăm că delincvența în rândul tinerilor înregistrată în ultimul an a scăzut cu circa 25%. Avem dreptul să afirmăm că această dată este una care vorbește de la sine? Nicidecum. Dacă nu o corelăm cu altele asemănătoare (de pildă, cu cele din anii anteriori), obținute în aceleași condiții, atunci aprecierea imediată poate fi una eronată.

O atitudine corectă ar fi aceea de a accepta că nu datele trebuie să se muleze după părerile noastre, ci noi trebuie să ne construim părerile pe baza datelor. De-a lungul istoriei s-a întâmplat nu de puține ori să fie înregistrate eșecuri răsunătoare atunci când au fost luate măsuri fără a se experimenta în prealabil. De aceea ar fi indicat să nu ne bazăm pe afirmații de genul «datele vorbesc de la sine», mai ales în problemele foarte importante. Se poate întâmpla ca o simplă verificare a datelor să fie suficientă pentru a descoperi că realitatea ne contrazice în mod evident.

Andrei PARAPIRU***Umbrele umbrelor de flori***

Pe unde a dansat Tinuviel
Frumoase umbre 'n-aur și cucută,
Pe-acolo e aleantul meu la fel
Și Marea Frumusețe petrecută.

Umbelele de floare-s încă lungi
Și lungi aruncă umbre lungi încoace,
Iar glasul meu se stinge între fungi,
Inflorescând reversul ce mă zace.

Pe locul fluturat de pașii ei
Sunt flori stârnite, strânse de visare,
Iar Visul mă visează printre cei
Ce l se dezrotesc în sălbioare.

În orga nevăzută, sub auz,
Din sunete mă țese de Strămarea
În Sunet risipindului ursuz,
Oglindic risipindu-Și confundarea.

Din sunete ce încă îmi clipesc
Tot timpul strâns în visul-măruire,
Reversul mă revarsă-nspre ceresc,
Din viersul ce m-oglundă în iubire.

Pe altă parte a naturii vii,
Mai este încă Dragostea Curată,
Acea Ce nu Și-este din nefii,
Nemaifiind pe moarte niciodată.

Acolo este-n dans Tinuviel,
Prințesa elfă strălucind Lumina,
Acolo dansul ei mi-e dat la fel:
Alunecul ce lunecă de mine tina.

Destinsă e poiana însculptării
De sufletul ce elfic se desface,
Iar umbrele mă picură uitării
Să nu mai știu de-acolo drumu-ncoace.

Să fiu o amintire dăruind,
Cu dansul ei, ce mi-a ascuns tânjirea,
Și doar o urmă Florii-naurind
Argintului de stele feerirea.

Să zbor lipsit de confundarea
Scufundului ce sunt înveșmântat,
O urmă urmărindu-și potecarea
Cea migălită-n tot ce-i de urmat.

Nimbări de stele să înhore cerul
De-atâta sclipet și de-atâta sânt,
Înstrăjuiri de-a pururi cu misterul
De unde, celestând, mi-a fost veșmânt.

Tinuviel e Floarea Revărsată,
Adâncul de penumbre adumbrind
Vălurică iubirea nepătată
Iubirii nemaștirii adormind.

E inima din Inima de Veghe
A Gândului Ce Zarea mi-a rămas,
E ce nu sunt acoperit de zeghe
În ultimul și-n Ultimul Popas.

Al stelelor argint îmi spală-n gând
Inflorescența dăinuind departe,
Iar chipul mi se brăzduie cântând
De-ale iubitei răsfoiri de Carte.

desen de Elena-Liliana Fluture

Paul SÂN-PETRU

Dorel Radu - Îngerul de marmură

Cartea de proză scurtă „Îngerul de marmură” a lui Dorel Radu, conținând o colecție de povestiri emoționante, trăite, simțite sau închipuite de autor, a apărut în anul 2009 la editura Vox Cart din București. Frumusețea și realismul poveștilor cuprinse în această carte oglindesc cu scrupulozitate viața, cu toate vicisitudinile dar și cu virtuțile ei, reușind să ne insuflă ideea că ne aflăm în fața unei literaturi adevărate.

Volumul probează virtuțile incontestabile de prozator ale autorului. Nu avem de-a face cu teme predilecte, însă este vizibil că autorul condamnă lumile în care primează răutatea, înșelăciunea și minciuna. Este o ilustrare frustă a vieții, așa cum o cunoaștem și o înțelegem toți cei care ne situăm pe drumul de mijloc al permanentei zbateri dintre bine și rău. Pe total, centrul de greutate al narațiunilor presează pe comunitate, pe familie și pe individ, fără sacralitate, fără nici o trimitere în simbolic, fără indivizi proeminenți care dirijează destinele altora, ci doar direct din simplitatea vieții unor oameni obișnuiți. Poate din această cauză volumul ne poate lăsa impresia că avem de-a face mai degrabă cu oameni cu destine foarte fragile.

O poveste emoționantă descoperim în „Îngerul de marmură”, piesa care dă și titlul volumului, în care eroul care „gustase” din plin din vicisitudinile vieții, întâlnește marea dragoste pe aleile cimitirului și „după atâtea furtuni pe cer pentru el apăruse soarele și începuse să sperie că va rămâne acolo mereu”; dar lucrurile nu vor rămâne așa, nenorocul îi „surâde” în continuare, ajungând să fie acuzat pe nedrept că și-a ucis iubita (devenită între timp soție) care, în realitate, își luase viața fiindcă fusese trădată într-o ciudată dragoste extraconjugală, de tip lesbic.

Volumul este presărat cu povești de o autenticitate luxuriantă. Astfel, întâlnim trista poveste a unei bătrâne înșelate de o familie de escroci, care își pierde apartamentul și ajunge într-un azil de bătrâni („Căminul de bătrâni”), povestea morții tragice a unei prințese rusoaice ajunsă săracă și trăind în jurul unor familii românești cu legături în Rusia proaspăt cucerită de bolșevici („Prințesa”), povestea unei bătrâne înțelepte, străbunica unui individ sinucigaș, prevestitoare a unor vremuri apocaliptice provocate de răutățile oamenilor care tot încearcă de milenii să îmblânzească *“metalul blestemat care stricase lumea bună de altădată încredințând-o spre pieire celor răi”* („Străbunica lui Domițian”), sau povestea unei rusoaice, o femeie ofițer, care îmbrățișează o mamă româncă pentru că semăna leit cu mama ei, spre disperarea unor copii care refuzau să împartă iubirea de mamă cu o intrusă („Mama și rusoaica”), apoi dificultățile întâmpinate de un soldat onest care suportă

pedepse absurde și nemeritate de la superiorii săi invidioși și samavolnici („Uniforma nouă”), mofturile din interiorul unei relații adulterine („Relații de serviciu”), o emoționantă poveste despre pătrunderea nesăbuită a unui tată cu copilul său într-o curte străină păzită de doi câini răi care stăteau gata să-i sfășie („Câinii”), o altă tristă poveste a unui soldat care moare odată cu încheierea cu succes a unei misiuni, strângând în palmă o coajă de nucă ce semnifică exact parola de trecere de care avea nevoie („Coaja de nucă”), sau povestea cutremurătoare a unor condamnați la moarte pentru trădare, în care un copil, vrând să-și vadă tatăl condamnat la moarte întâlnește un bătrân venit de departe pentru a-și vedea fiul ce fusese condamnat la zece ani de muncă silnică, dar care plângea cu amărăciune că nu va mai apuca ziua când feciorul său va fi eliberat („Bătrânul”).

Sau, chiar și povestea unei redeșteptări la dragoste, inspirată de vivacitatea a doi tineri îndrăgostiți care se sărutau la poarta a doi soți care, furați de preocupările cotidiene, nu mai făcuseră de multă vreme dragoste. Și multe altele.

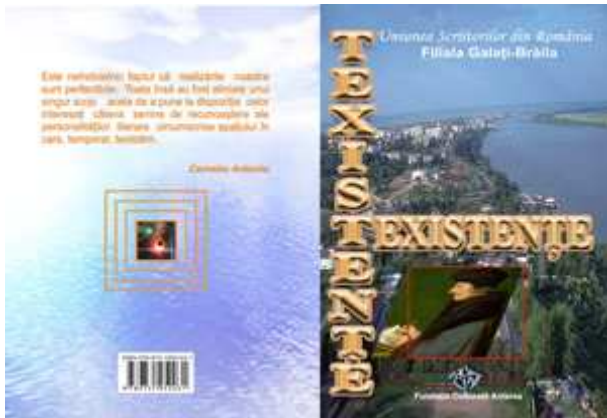
Proza, scrisă de o mână sigură, nu este împovărată cu descrieri amănunțite. Acțiunile se petrec cu mult calm, fără mari zbateri și fără agitație, cu personaje care emană liniște și cumpănire, cu dialoguri afabile și conciliante.

Emoția este pusă deseori detaliat în lumină prin neputința onora de a învinge răul. Semnificația gesturilor eroilor este una directă, deloc ascunsă, adesea orientată spre explicații imediate dictate probabil de credința în sensul pitorescului moral. Așadar, într-o notă vizibil însuflețitoare și încărcată emoțional, majoritatea poveștilor trimit la morală și tradiție. Scrierea este susținută adesea de eleganța și libertatea unui vocabular viu, colorat, mânuit cu destulă abilitate de către autor.

Pasaje deloc puține din carte mă îndreptătesc să cred că acest volum al lui Dorel Radu este unul scris de un prozator inspirat, care pune sub lupa analizei stări sufletești și întâmplări ale vieții, fără situații sau tertipurii polivalente, cu un dialog simplu și cu senzații ce se pot ușor amesteca cu reflecția. În paginile cărții sunt surprinse o sumedenie de întâmplări care par a se fi petrecut aieva, într-un ritm uniform accelerat, fără stații intermediare și fără versiuni special logicizate. În fapt autorul prezintă dedesubturile unei societăți autentice, cu indivizii plasați în vârful întâmplărilor în care sunt protagoniști.

Fără să fie nevoit să-și etaleze în carte nici măcar un dram din trufia unui metafizician al scrisului, Dorel Radu își dezvăluie în proza sa harul epic, dându-i rigoare artistică și o dimensiune pur umană. Probabil că avem de-a face cu o carte în care autorul însuși se confirmă pe sine.

TEXISTENȚE

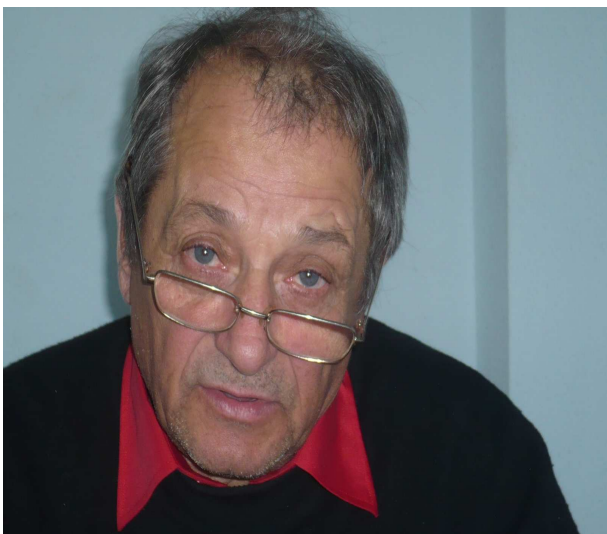
**Fundația Culturală Antares
Galați, 2009**

Cea mai recentă carte care ne-a sosit la redacție se intitulează **Texistențe**, este semnată de Filiala Galați-Brăila a Uniunii Scriitorilor din România și a apărut la editura Fundația Culturală Antares, pe data de 25 septembrie.

Data nu este deloc întâmplătoare, fiindcă ea a coincis cu ziua în care la Galați, în Casa Corpului Didactic, s-a desfășurat ședința de dare de seamă și alegeri din cadrul filialei zonale a scriitorilor gălățeni și brăileni.

Cartea cuprinde biografiile, fotografiile și textele cu creațiile reprezentative ale unui număr de 36 de scriitori, din cei 46 câți numără în prezent filiala.

Prezentăm, mai jos, din prefața semnată de chiar președintele filialei Galați-Brăila a Uniunii Scriitorilor din România, poetul Corneliu Antoniu, proaspăt reales pentru următorii patru ani în fruntea acestei instituții.

Pre-Text

La numai trei ani de la înființare, *Filiala Galați-Brăila a Uniunii Scriitorilor din România* își propune să ofere cititorilor săi, și nu numai, un relief liric de ansamblu al existențelor literare care au compus-o: această antologie.

Amploarea și coerența - prin texte, dar și diversificarea personalităților lirice care aparțin unei grupări sau generații de-a lungul ultimilor ani, creează (cel puțin în intenția noastră!) un spectacol dens, interesant și surprinzător.

Spațiul nostru cultural, ignorat de multe ori pe nedrept de critica literară, se "evidențiază" printr-o istorie în care literaturii scrise, vii, nu i s-a acordat prea multe șanse. Deși fruntarii de excepție au existat, reperatele au fost evidențiate în contexte care le-au marginalizat sau subestimat importanța.

Pariurile au fost câștigate de cei care au plecat, considerând "zona" neproductivă sau dușmănoasă. Mulți scriitori s-au sinucis ori s-au risipit în preocupări extraliterare. Așa au fost timpurile și obiceiurile, unele perpetuând până în zilele noastre. Literatura acestor locuri a fost folosită în sensul funcționăresc-carierist sau politic, în folosul exclusiv al unor persoane care au rămas în cărțile de imobil ale cartierelor muncitorești. Nu breasla conta, ci persoana. Sau personajul. S-a creat o literatură a băștinașilor, un fel de nechezol cultural obsedant, omniprezent, sufocant. Mulți au plecat, uitând definitiv de aceste locuri...

Unii s-au hotărât să rămână formând structuri intelectuale diferite: poeți, prozatori, istorici, critici literari, înfruntând ostilități de tot felul, reconfigurând și consolidând climatul literar al celor două orașe surori, Galați și Brăila. Așa s-a născut Filiala Galați-Brăila a Uniunii Scriitorilor din România, în data de 27 octombrie 2006. Aceasta a oferit și oferă în continuare un climat coerent și substanțial vieții noastre literare, asigurând un standard profesional calității de scriitor.

De remarcat faptul că autori din generații diferite s-au impus în ultimul timp, fiind menționați în istoriile literare sau dicționarele care au apărut sub patronajul unor importante instituții de cultură și sub semnătura unor critici de incontestabilă notorietate. Nu este o zădărnice curajul nostru de a evidenția viața literară din zonă și de a ne lărgi harta spirituală cu un nou meridian cultural. Ține de un destin comun pe care ni l-am asumat în afara oricăror recompense sau ambiții personale.

Această antologie ar fi putut să nu fie, așa cum multe altele nu sunt doar pentru faptul că s-a trecut prea ușor pe lângă lucruri importante. Este neîndoielnic faptul că realizările noastre sunt perfectibile. Toate însă au fost aliniate unui singur scop: acela de a pune la dispoziția celor interesați câteva semne de recunoaștere ale personalităților literare circumscrise spațiului în care, temporar, textistăm.

Corneliu Antoniu

Președintele Filialei Galați-Brăila a U.S.R.

Victor CILINCĂ

Ion ZIMBRU

MOGOȘOAIA

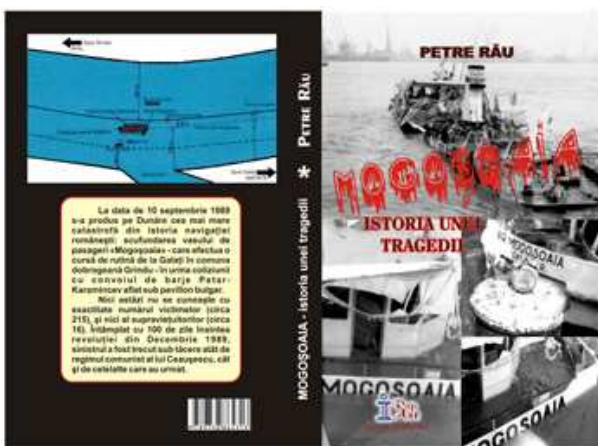
o istorie care nu trebuie uitată

Drama Mogoșoaia este relatată pe larg de Petre Rău, în cartea sa „**Mogoșoaia - istoria unei tragedii**”, un volum-document, reeditat după ce a fost revăzut și corectat la detalii, după cum mărturisește autorul.

Cartea a fost lansată miercuri, 9 septembrie 2009, la Biblioteca „V.A. Urechia”, în cadrul Salonului literar „Axis libri”, inaugurat cu acest prilej. O slujbă de comemorare a deschis întâlnirea dintre autor, reprezentanții bibliotecii, rude ale dispăruților, scriitori ori gălățeni interesați de evenimentele petrecute acum două decenii.

„Nu cred că oamenii au învățat încă ce trebuie din tragedia Mogoșoaia... Mă doare că se uită repede, mă doare că, acum 20 de ani, întâmplările de la Revoluția ce avea să vină peste o sută de zile de la tragedie au acoperit-o aproape complet”, a atras atenția autorul.

Petre Rău a dezvăluit că, pentru cea de-a doua ediție a cărții, cercetările i-au scos în cale atât de multe documente noi încât este nevoit să se gândească deja la o nouă apariție.

Note de lector

Oamenii de bună credință sădesc flori pe morminte

Tragedia pachebotului Mogoșoaia reprezintă una dintre cele mai mari catastrofe navale terestre, dacă ținem cont că s-a întâmplat pe fluviu, iar nu pe mare sau pe ocean.

În urmă cu 20 de ani, între Galați și Grindu, nava de pasageri Mogoșoaia a intrat în coliziune cu convoiul de barje Petar Karamincev, rezultatul acestui abordaj fiind scufundarea pachebotului supraîncărcat cu peste 200 de oameni.

Gălățeanul Petre Rău, autorul romanului document „*Mogoșoaia - istoria unei tragedii*”, editura Porto Franco, Galați, 1999, a considerat că este necesar să retipărească, la douăzeci de ani de la eveniment, ediția a doua a acestei lucrări, la editura InfoRapArt, în semn de respect pentru nevinovații dispăruți atunci.

Foarte bine documentat/construit, acest roman document intersectează aproape toate fazele premergătoare catastrofei, urmărește mărturiile supraviețuitorilor și ale altor „observatori” ai tragediei, înregistrează toate procesele de conștiință și judicare ulterioare, chiar și reacțiile autorităților din acea vreme și de după.

Autorul explică de ce și cum a început, a continuat și a definitivat documentarea acestei cărți, dar este foarte greu de comentat/scriș în urma lecturării acestor evenimente despre care este greu de crezut că s-au petrecut vreodată.

(continuare în pag. 20)

(urmare din pag. 19)

Urmașii, părinții, rudele celor pieriți „apăreau disperăți de prin grădini, de prin vii, de prin baltă, alergau către mal, țipau, își smulgeau părul din cap și se tăvăleau pe jos de durere”. Sau: „primii morți începuseră deja să iasă la suprafață. Oamenii scrutau latul Dunării să-i afle și să le taie calea. Câteva pâini pluteau pe apa murdară, aproape de mal”.

După cum a aflat Petre Rău, în 1982, „nava Mogoșoaia a suferit prima sa înfrângere în bătălia cu dificultățile navigației pe Dunăre”, lovindu-se de vaporul Volga. „Avea doar șapte ani și urma să mai supraviețuiască încă șapte”.

Evenimentele desfășurate în această carte au „prins” în presa scrisă și în televiziune. Așadar, scriitorul Petre Rău, împreună cu Eugen Malihen, copilul care, în acea catastrofă, s-a salvat de la înec ținându-se de un bidon gol, au fost invitați în emisiunea „Surprize, surprize” a TVR 1, unde s-a încercat și s-a reușit, pe alocuri, o reparație morală și materială pentru cel care acum împlinește 24 de ani.

Nea Mitea, personaj fantastic în această carte, apare la începutul cărții într-o discuție cu profesorul/autorul care a coborât de la bordul Mogoșoaiei pentru că își uitase fluierul pe mal. În finalul cărții, nea Mitea este căutat de profesor/autor, dar i se spune: „Dom’ profesor! Dom’ profesor! Mergeți în baltă, acolo-i nea Mitea! Căutați-! Și el vă așteaptă de multă vreme!”.

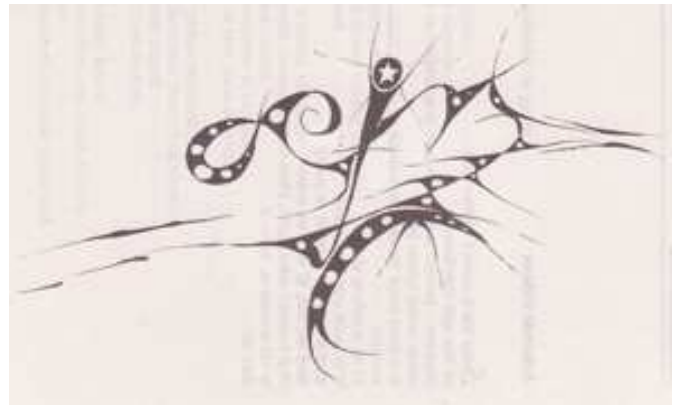
Personal, îl invidiez pe Petre Rău pentru răbdarea de a fi căutat adevărul despre această tragedie. Cartea sa întrunește condițiile unui document zguduitor, limpezește apele tulburate în urmă cu 20 de ani, ridică vălul de ceață artificială care a ascuns evenimentele atâta amar de vreme.

Oamenii de bună credință sădesc flori pe morminte!

Notă: „Mogoșoaia – istoria unei tragedii” se află în librăriile gălățene.

La lansarea cărții “Mogoșoaia – istoria unei tragedii” de Petre Rău

desene de Elena-Liliana Fluture

Cosmin RĂDOI

Evadare din Odesa

Trezirea "Maximus Patya"

I

Ședea ghemuit pe canapeaua tare, de lemn. Era acoperit cu un palton vechi, găurit, al tatălui său, plin de pete de sânge și noroi. Visa, se vedea singur, alergând pe o câmpie. Da, își amintea locul din copilărie, era undeva lângă casa bunicilor. Se vedea pur, liber, aproape sacru. Simțea că avea să zboare, pur și simplu să se ridice de la sol și să-L întâlnească, să se contopească cu El. Deodată își văzu bunicii, aceștia zâmbeau, erau fericiți, ca și el. Au început să râdă, haotic, fețele li se înegriseră, se transformau în cenușă, vântul îi lua și îi împrăștia peste pământuri necunoscute. Începuse să lăcrimeze ușor, erau lacrimi de cristal venite dintr-un suflet însângerat, își amintea de copilărie, de morți și de vii, de frați și de surori. Avea frisoane, genul care numai un om pe moarte le poate avea. Deodată se trezi, îi era frig și foame, nu se putea mișca. Auzi pe scările hanului sunetul cizmelor. Erau cel puțin șapte, după modul în care călcau realiza pentru ce veniseră. Veniseră pentru el și știa asta dar își acceptase soarta, era resemnat, nu avea scăpare. Deja băteau la ușă, cu fiecare lovitură în ușa firavă de lemn simțea inima că-i bate mai tare. O luase la goană, ca un cal sălbatic fugind de captivitate, dar tot n-avea scăpare. Intraseră în odaie, încăperea gemea de acei oameni înarmați, necunoscuți, nedoriți. Unul dintre ei citise rapid ceva, nu-și dădu seama ce anume iar apoi simți cătușele reci prinzându-i brațele la spate. Era un animal, un animal captiv, își pierduse statutul de om, devenise o bestie, o bestie în lanțuri. Fusese târât din han de doi dintre ofițeri, era umilit, toți îl priveau dezgustați. Simți o lovitură în spatele capului și se prăbuși în țărână, ușor sângele curgându-i din gură, precum saliva curge din gura unei bestii.

II

Se trezi, în gură simțea gustul metalic al sângelui, buzele îi erau pline de acest lichid uscat, roșu închis care în urmă cu câteva minute îi dădea viața, îl hrănea și îl încălzea. Corpul tot îl durea, fiecare os, fiecare mușchi tipa de durere dar mintea îi era întregă, se gândea la locul în care se afla, oamenii care l-au adus aici, la cei pe care i-a dezamăgit. Închisoarea Maximus Patya era din toate punctele de vedere una normală, doar un singur lucru o deosebea de celelalte: Gardienii puteau fi ori foarte răi, ori foarte buni, în funcție de zile,

în funcție de poziția stelelor, nimeni nu știe exact. Fusese construită în 1874 drept amplasament de artilerie, pe dealul K. Între timp zona și-a pierdut importanța strategică, deci garnizoana Maximus Patya s-a transformat în închisoarea Maximus Patya, aceleași suflete, aceleași pietre. Celula era micuță, aproximativ de patru pași lungime și trei lățime, cu o ușă masivă de lemn încrustată cu fier ruginit. Încăperea era răcoroasă, acoperită în totalitate de pietre, unele mai mici, altele mai mari, dar toate aceeași culoare neagră-albăstruie, părea o carapace de țestoasă, da, era închis într-o carapace de țestoasă, una rece și umedă precum o peșteră. Printr-o mică fereastră cu gratiile ruginite lumina străpungea întinerul peșterii și aducea un strop de căldură. Ușa se deschise, sunetul lemnului izbindu-se de pietrele reci îl trezi imediat. Erau trei gardieni, unul părea superiorul lor. Cizmele călcau încet și încrezător în mica celulă. Unul dintre ei se prezentă, foarte formal, ca fiind un anume "Ofițer Kuzma" Ofițerul Kuzma primi niște hârtii de la unul din cei doi soldați; zâmbi și spuse către prizonier. "Vladimir Dmitriev, douăzeci și unul de ani, acuzat de crimă, bun venit la Maximus Patya, sperăm să-ți facem șederea cât mai confortabilă. Vedeți dumneavoastră, prizonierii de aici trăiesc într-o stare permanentă de somnolență, sunt niște mumii, sunt morți, domnule, dar încă vor să mai respire. Noi încercăm să îi mai ajutăm, să le aducem un pic de sânge în trup, sau dimpotrivă, în afara lui. Mulți își pierd cunoștința, alții mor, alții se sinucid, dar nu asta e problema, este vorba de reeducare domnule, reeducare; Când vei ieși de aici vei fi un om schimbat, culorile ți se vor părea diferite, caldul - rece iar lumina - întineric, vei fi într-adevăr schimbat; deci, să începem". Unul dintre gardieni porunca răsând "Hai, nu auzi? Dezbracă-te". Amândoi îl bateau cu sălbăticie, îl biciuiau, carnea părea că i se rupe de pe oase, că pur și simplu putrezește și se transformă în cenușă. Ofițerul Kuzma privea de la distanță cu un mic zâmbet pe buze. Trecuse jumătate de ceas, ei tot continuau, Vladimir Dmitriev scuipa sânge, era confuz, încerca să se apere dar nu putea, se ruga Lui să facă ceva, să-l salveze, să-l omoare, orice, dar să facă ceva. Soldații au început să obosească, apoi au plecat, l-au lăsat mai mult mort decât viu, într-o baltă de sânge pe podeaua rece a celulei. Vladimir Dimitriev respira greu, simțea că cineva îi stă pe piept, capul avea să-i explodeze iar carnea să se desprindă de trup, nu mai avea putere, nu mai avea speranță, își pierduse conștiința și căzu într-un somn adânc.

III

Era dimineată. Afară era o ploaie puternică iar o vrabie intrase în celula lui pentru refugiu; în asemenea locuri până și o mică vrabie poate fi un semn de la Dumnezeu. Vladimir Dmitriev nu se deosebea de ceilalți prizonieri, vrabia era într-adevăr un semn pentru el.

(continuare în pag. 22)

(urmare din pag. 21)

IV

Deodată foamea ce îl tortura de două zile nu se mai făcea simțită, știa că va fi bine, știa că îl are pe El să-l protejeze. De pe podeaua rece din pietre albăstrui, cu hainele lui rupte, Vladimir Dmitriev urmărea mica vrabie. Își dorea libertatea ei, viața ei. Își dorea să fie o pasăre, dar o pasăre liberă, nu una întemnițată. Cercetă mai bine celula dar nu era nimic să-i atragă atenția în mod special, o ușiță mai mică la cea mare, câteva inscripții, diverse nume, cruci. Astfel citea "istoria" celulei, de fapt istoria celor care au trăit acolo. Îi vedea, își imagina chipurile lor, obiceiurile lor, familiile lor, ambițiile, modul lor de a trece în neființă. O singură problemă îi măcina gândurile lui Vladimir Dmitriev. De ce fusese azvârlit în temnița rece? Care îi fusese crima? De ce?

Deocamdată nimeni nu îi putea da un răspuns sincer, putea doar să ghicească, poate greșise, poate nu. Poate era păcatul strămoșesc, păcatul de a fi pur și simplu născut, într-o lume nedreaptă, crudă, rece. De ce se născuse acum? De ce se născuse vinovat? Toate acestea îi treceau prin minte, îl chinuiau, îi spulberau regulile și principiile. Brusc ușa se deschise, acel sunet infernal care îl tortura zi și noapte; era precum își imagina porțile iadului, dar el era încă viu, era încă la început, nu ajunsese până acolo. Erau doi gardieni și ofițerul Kuzma, care ordona "Domnilor, treceți la treabă" Gardienii erau zâmbăreți pe când Kuzma părea abătut, se gândea la altceva probabil. Unul dintre gardieni porunci "Dezbracă-te, începem!". Pe Vladimir Dmitriev îl cuprinse teama că va întârzia cu dezbrăcătul, că îi va enerva pe gardieni, dar rezultatul era același, mereu era același. Gardienii luaseră cu ei câte două vergi de fier, una groasă cât degetul mare iar alta subțire cât un stilou. Vladimir Dmitriev fusese bătut cu ambele, stia cum doare fiecare dintre ele. Unul dintre gardieni l-a lovit cu pumnul sub bărbie, odată, și încă odată până când nu și-a mai simțit bărbia. Celălalt gardian îl lovea cu vergile în spate; Vladimir Dmitriev nu mai putea respira, simțea că va muri axfisiat, că plămâni se umpluseră de sânge, că oasele i se vor rupe, și în tot acest timp se gândea la crima lui, la ce a făcut, ce a făcut să fie pedepsit atât de sever. Ploaia deja se întetise, strigătele lui Vladimir Dmitriev nu mai erau auzite, nu mai erau simțite sau erau pur și simplu ignorate. El plângea, ei râdeau; Afară toți erau înecați de ploaie dar înăuntru, în celulă, el era înecat de lacrimi și sânge. Bătăia a durat aproape jumătate de ceas, în cele din urmă gardienii s-au retras iar Vladimir Dmitriev a reușit să respire. În timp ce era acolo, pe podeaua rece a celulei, iar cizmele lustruite ale gardienilor pășeau satisfăcute afară, el înțelegea. Înțelegea de ce era vinovat. Era vinovat pentru că s-a născut. Nimic mai mult, nimic mai puțin, era o povară pentru ceilalți, fiecare gură de hrană era furată de la un copil nenăscut, ca și fiecare picătură de apă, ca și fiecare secundă în care respira. Le fura hrana, apa, oxigenul, le fura viața, și merita să fie pedepsit. În sfârșit, a înțeles, a înțeles de ce era vinovat, a înțeles și își aștepta pedeapsa, chiar o răvnea. Cu aceste gânduri Vladimir Dmitriev a adormit, a părăsit celula și a zburat peste cei nefericiți și peste cei fericiți, peste sănătoși și peste bolnavi, peste drepti și corupți. Era deasupra lor, era deasupra tuturor...

Vladimir Dmitriev se trezi cu câțiva fulgi de nea pe chip, afară începuse să ningă. Fulgii se strecuraseră printre gratiile ruginite în celula lui, se așezau pe buzele lui, se topeau, dispăreau complet, se transformau în apă. Pentru el, fiecare fulg de nea reprezintă o persoană. O persoană din care a furat o mică parte. Observă în celulă o găleată și o farfurie de cupru cu un fel de terci în ea, hrana primită de pușcăriași. Începuse să mănânce ce era în farfurie, pentru el, hrana era sacră, aceste momente erau sacre, niciodată nu se grăbea, se simțea aproape de Dumnezeu și de strămoși. Dar acum foamea îl transformase într-o bestie, într-un animal. Decăzuse până în acest stadiu. Atât era, un simplu animal într-o cușcă, cum sunt mii altele. Vladimir Dmitriev se considera diferit; După părerea lui, era un sclav înțelept, își recunoscuse vina, își dorea pedeapsa. Asta îl făcea să creadă că este deasupra altor cuști, deasupra altor sclavi. Din celula lui micuță Vladimir Dmitriev se imagina un Spartacus al celor vinovați de păcatul strămoșesc. Un lider, un deschizător de drumuri, dar unul pe moarte, cu timp limitat. Era conștient că pedeapsa finală îl va aștepta. Ba mai mult, își dorea acest lucru. Nu-i mai rămânea decât să folosească timpul rămas cât mai bine cu putință. Toate acestea și multe altele treceau prin mintea lui. Gândurile îl ardeau, se simțea în purgatoriu. Era înconjurat de îngeri și de diavoli, numai el nu știa ce anume este. Își aminti de mama sa, de sora sa, se gândea la ele mai mult ca la oricine. Și-ar fi dorit să le vadă, să le strângă în brațe, dar știa că e imposibil. Era în Maximus Patya și nu putea face nimic în legătură cu asta, era în lanțuri. În departare se auzeau țipete, nu erau țipete de bărbați, ci de copii. Țipetele se apropiau din ce în ce mai mult. Vladimir Dmitriev știa ce înseamnă asta, se ghemuise într-un colț, știa că îi va veni rândul. În esență zilele erau la fel, odată cu răsăritul soarelui, ritualul se repeta. Iar odată cu apusul lui, fantomele îl bântuiau. Devenise din ce în ce mai greu pentru sărmanul suflet. Vladimir Dmitriev era obișnuit cu bătăile, bătaia în sine nu îl frângea, durerea nu îl frângea, îl făcea mai puternic; Dar umilința și sentimentul de neajutorare, acestea îi sugeau sângele din vene, precum un vampir mereu înfometat. Oamenii au mereu impresia că sunt stăpâni, că dețin controlul asupra lor, asupra corpurilor lor. Dar când sunt bătuiți pierd controlul, pierd speranța, pierd încrederea în sine. Ziua își urmase cursul stabilit, nimic ieșit din comun; Seara, în singurătate Vladimir Dmitriev a înțeles la ce se referea Ofițerul Kuzma prin "reeducare". Prizonierul pierdea controlul asupra trupului, își pierdea ambițiile, demnitatea, principiile. Toate erau smulse din el precum carnea de pe un os este smulsă de un câine flămând...

ȘTIAȚI CĂ...?

- ❖ Leonardo da Vinci a fost capabil cu o mână să scrie iar cu cealaltă să deseneze simultan.
- ❖ Imnul Greciei are 158 de strofe. Nimeni din Grecia nu cunoaște în întregime imnul statului.
- ❖ La naștere toată lumea l-a crezut mort pe Pablo Picasso, doar unchiului lui i-a venit o idee și a reușit să-l aducă la viață cu ajutorul fumului de trabuc.
- ❖ Cea mai mare temperatură generată de om a fost de 70 de milioane de grade care s-a realizat în 1978 la Universitatea Princeton.
- ❖ În Babilonia acum 1000 de ani obiceiul era ca după nuntă, tatăl miresei să-i dea ginerelui timp de o lună să bea. Băutura era bere fabricată din miere, de aici provine și denumirea de luna de miere, "honeymoon" cum e denumirea în limba engleză.
- ❖ Din scrieri rezultă că Leonardo da Vinci a fost cel mai mândru nu de operele sale de artă ci de faptul că era în stare să îndoie cu mâna răngi de fier.
- ❖ Cucuveaua e singura pasăre din lume care vede culoarea albastră.
- ❖ Putem afirma că lumea civilizată există de 3.500 de ani. În toată perioada asta au existat 230 de ani fără războaie.
- ❖ "Generalul Sherman" este cel mai înalt copac din lume și se află în Parcul Național Sequoia. Măsoară 91 de metri, cu ceva sub cea mai înaltă clădire din România - Palatul Administrativ din Satu Mare (94 m.).
- ❖ Plăcile tectonice ale Terrei se mișcă tot așa de repede ca și cum cresc unghiile la oameni.
- ❖ Pe pământ fiecare zi e cu 0,00000002 secunde mai lungă decât precedentă datorită scăderii vitezei de rotație a Pământului.
- ❖ În limba sanscrită război înseamnă dorința de a avea o vacă bună.

CARTI

CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE

- ❖ *Texistențe* - USR Filiala Galați-Brăila, Ed. Fundația Culturală Antares, Galați, 2009
- ❖ *Zodia maimuțelor* – Constantin Vremuleț, roman, Eg. Saga, Clu-Napoca, 2009
- ❖ *Eroii comunei Buciumeni, județul Galați* – G.ral brig. /rt/ Neculai I. Staicu-Buciumeni, Ed. Sinteze, Galați, 2009
- ❖ *O călătorie prin istoria muzicii* – Grigore Constantinescu, Irina Boga, Ed. Didactică și Pedagogică, ediția a II-a revizuită și adăugită, București, 2008
- ❖ *Călătorie de vis* – Cezarina Adamescu, Stan M-Andrei, George Antohi, Angela Cioltan, Al. Cvitenco, Constanța Hârjoghe, Elisabeta Ilisan, Speranța Miron, Geta Mocanu, Andrei Parapiru, Lenuța Tăune, Elena Tudose, poezii, Ed. Pax Aura Mundi, Galați, 2006
- ❖ *Caleidoscop artistic* – Ion Bârsan, Ed. Grai și Suflet – Cultura Națională, București, 2008
- ❖ *Stradivarius* – Mihail Gălățanu, roman, Ed. Aura Christi” Andrei Potlog, București, 2008
- ❖ *Testamentul de ciocolată* – Marian Coman, Ed. Tritonic LIT, București, 2007
- ❖ *Unicul sens* – Speranța Miron, versuri, Ed. Pax Aura Mundi, Galați, 2006
- ❖ *Cuvinte și înger* – Săndel Stamate, poeme, Editura Eleonora, Tecuci, 2007
- ❖ *Sortiți iubirii* – Lenuța Tăune, poeme, Ed. Sinteze, Galați, 2008

**POEME SELECTATE DE PE
CENACLUL ONLINE "NODURI ȘI SEMNE"**
(www.cenaclu.inforapart.ro)

Adriana POPESCU

Trenul cu soldați

trenul cu soldați se-ntorcea din război
pe senile rănit târâș prin zăpadă
de pe front să aducă luna-napoi
în orașul cu fete uitate în gară

străbătea continente și ani fără șir
fără case și păsări și fără ion
trenul cu soldați mergea în delir
cu noaptea departe de primul vagon

radioul urla povești importante
dar cine s-audă pe cine să doară
acolo la marginea căii ferate
o lume de fete și o singură gară

ANADOR

Fictiv

ușor de atins
ușor de rănit
lumina s-a stins
și cântu-a pierit

e noapte și frig
tăceri mă-nvelesc
să tac sau să strig
oricum e firesc

născut unul rege
iar altul argat
să treacă de lege
cu gândul curat

e doar îndrumare
au drepturi la fel
norocul e altul
și drumul mister

lumina ascunsă
de minte de suflet
te caut zadarnic
departe ești dusă

Adrian MUNTEANU

Degeaba fugi, o Daphne cu păr moale

Degeaba fugi, o Daphne cu păr moale,
Din trist alai, scrutând un cerb prin spații.
Povara mea o voi feri de Grații
Chiar de-ar veni să mă seducă, goale.

Doar pentru tine vor veghea bărbații
Veniți să-ți stea înmărmuriti la poale,
Căci sunt Apollon și-ți voi da ocoale
Până când Marte va pieri-n rotații.

Te urmăresc prin jăriște, fierbinte,
Când înserarea va ascunde-o zi.
Roiesc în preajmă zodii, să te-alinte.

În ochii calzi de-a pururi te-oi privi,
Să văd cum zeul fluviului, părinte,
Te va preface-n laur, pe vecii.

Andreea RAȚIU

Poveste

Seara se lăsa în tăcere
Peste durerea așternutului meu
Ningea cu stropi mari de răceală
Oameni de zăpadă, himere și vis,
Desenând pe cearceaf.
Raza de lună se strecura pe furiș
Prin plapuma de ceață
Dezvelindu-mă pe după umeri.
Atingerea ei de cristal
Lăsa urme albe ca palme de copil
Inocent încă.
Doar noaptea parcă vroia să alunge
Dezmățul luminii din păr-mi
Acum argintiu...

Anton PETA

Antisentiment

Plânge o mierlă sub mașina de pâine
iubito, de trei zile ții ușa-ncuiată
am venit ieri, am venit azi, am venit mâine
cu duhul din borcanul de varză murată.

hai împreună să aflăm locul unde
maiaplișețcaia și-a rupt picioru-n pedale
să botezăm zilele ce se nasc muribunde,
să dăm foc farmaciei cu rețete fatale

nici mortul nu se mai lasă dus din casă
și vrea să întocmească plângere penală
ploaia acidă ne bate în geam, ofticoasă
de ce iubito ții casa închisă și goală?

NODURI ȘI SEMNE

- ATELIER -

21 august 2009 (a citit Stela Iorga - poezie)

POEZIA UNEI STĂRI DE GRAȚIE

„În chihlimbare mici/ ascund cuvintele/ le înșirui ca pe o metanie/ și le dau drumul în lume/ să se roage/ alții/ pentru sufletul meu” (Stela Iorga - Frica de cuvinte).

„O poezie de notație a cărei simplitate este năucitoare și care vine din profunzimea sufletului. Un text la el acasă, unde nu ai loc să strecuri un vârf de ac. Viziunea, în versuri, a Creatorului, este o reușită” (Dimitrie Lupu).

„Poeme-mărturisiri scrise cu o sinceritate amară și cu o simplitate esențializată. Viziunea unui Dumnezeu cam anapoda, dar purificator - bun și drept - dă valoare textelor. Se vede o diferență de altitudine între formă și conținut” (Anca Șerban Gaiu).

„Poezii întregi care - deși par a nu spune mare lucru - au un înțeles adânc, sunt un soi de revelație/ mirare la conștientizarea aceluia anapoda, de care s-a mai vorbit - raportat la lumea noastră care ține de o divinitate unde răsturnările față de firesc întăresc ideea de altă lume/dimensiune. Este poezia unei stări de grație în fața transfigurării lumii/naturii” (Cristina Dobreanu).

„Texte citibile/atrăgătoare prin faptul că sunt reduse ca dimensiune, cuvintele fiind simple și schematizate; schema cu care simte este previzibilă, dar face bine textului. O poezie organică. I-aș recomanda o mișcare trăire intensă mai controlată și mai multă subtilitate” (Adrian Haidu).

„Poezie directă, esențializată, în care trăirea intensă reprezintă o realizare. Conștientizarea distanței față de Dumnezeu - care, de fapt, ne apropie mai mult de Creator - dă textelor un aer de religiozitate. Tema: omul care trăiește în suferință cheamă/ caută înaltul, inaccesibilul. Clar și frumos, totodată” (Diana Balmuș).

„Aș fi vrut să-mi placă și mai mult. Textele au forță, mai cu seamă, în final” (Alexandru Maria).

„Texte mai simplu și mai direct spuse față de prezentările anterioare - și, totuși, mai încărcate de sens” (Nicoleta Onofrei).

„Au rezonanță cerebrală și estetică. Relația Dumnezeu - om, Creator - operă, bine prinsă în text, ocolește chiciul - în ciuda faptului că ideea este superuzată. Mă bucur că se apropie de valoarea din cartea ei Miza pe 13 bis” (Laurențiu Pascal)

A consemnat: Ion AVRAM

28 august 2009 (a citit Adrian Haidu - proză)

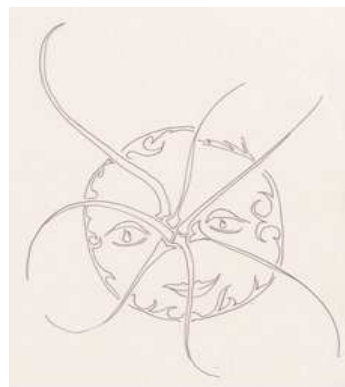
TRIPUIRI

Vineri, 28 august, în cenaclul *Noduri și semne* ne-a citit Adrian Haidu o proză despre pericolele consumului excesiv de substanțe halucinogene.

„Bineînțeles, nu era nicio marfă, dar asta devenea deja secundar. Dacă stătea bine să se gândească, Gabriel realiza că, de fapt, de la bun început, nu existase nici măcar un singur trip. În niciun caz, nici efecte speciale, nici psihedelism, nici halucinații. Nu se întâmplase absolut nimic, în afara faptului că ascultase câteva povestiri pe care apoi avea probabil să le uite, sau, oricum, cărora nu avea să le găsească nicio întrebuintare” (Adrian Haidu, *Explozia Diane*).

Ion Avram a avut primul cuvânt, spunând că Adrian Haidu promite ca scriitor, întrucât textul impresionează atât din punct de vedere descriptiv, cât și ca temă propusă (tendența adolescenților de a fi doar pentru a șoca). Dimitrie Lupu e de părere că autorul din acea seară este un postmodern ca la carte, un scriitor care reușește să fie impersonal în tot ceea ce spune și astfel conturează foarte bine socialul. De asemenea, ironia ascunsă ca sub o sticlă aburită și (scurtele răbufniri de) așa zisă afectivitate dau senzația unei perioade pierdute. Stela Iorga spune că proza urmează un anume fir logic, dar că și cuprinde mari enormități de expresie artistică și stilistică. Astfel, Adrian Haidu are mână la scris, dar trebuie să exerseze. Corectorul de serviciu, Gabriel Ghimpu, a remarcat câteva scăpări gramaticale. Cristina Dobreanu e de părere că textul e mai mult vorbărie goală, fără trăire. Și, pe deasupra, explicitată prea mult. Subsemnatul, văzând în proza *Explozia Diane* o istorisire despre plictiseală, este de părere că un alt pretext decât acela al consumului excesiv de orice ar fi făcut textul mult mai interesant. Poate că mi-ar fi plăcut să se vorbească despre plictiseală pornind de la o colecție de timbre - tripuiesc, desigur.

A consemnat: Alexandru Maria

desen de Elena-Liliana Fluture

NODURI ȘI SEMNE

- ATELIER -

4 septembrie 2009 (a citit Alexandru Maria - proză)

NĂVALNIC, ONIRIC, NIHILIST

“(…) În pat nu se aude nimic, bărbatul doarme liniștit, însă în semilumina asta pare că i se umflă capul, că îi pleznesc tâmpilele, pare că se va apuca în curând de torți și va vărsa totul din el. Însă din fereastră se aude ceva. Oamenii se duc la muncă, este un oraș viu, oamenii își plimbă cățeii, este un oraș viu, oamenii fac jogging dimineața, când este mai răcoare, oamenii sunt vii dimineața. În dimineața asta oamenii ar vrea să facă toate lucrurile astea, sângele lor este plin de cifre și animale neastâmpărate, de vise și planuri pentru un viitor cel puțin decent. Dar, în dimineața asta, cafeaua nu mai fierbe și țigările nu se mai aprind, pentru că paiele de chibrit nu mai fac lumină, aragazul împrăștie un întuneric fierbinte(…)” (Alexandru Maria - Preludiu).

„Talent bine articulat. I-aș sugera să încerce să scrie pe scheme date, tehnico-narativ, vorbind. Miza textului este de bătaie scurtă. Proză de atmosferă à la V. Wolf în vacanță, bine scrisă - dar, cam nelucrată. Atacă imediatul existenței umane, derizoriul, umoarea și, pe alocuri, jegul uman. Mi-aș dori de la el, un orizont de așteptare mai larg, pe măsura talentului său năvalnic” (Stela Iorga).

„Narativ - bine delimitat. Tehnica - foarte bună, kafkiană sau oarecum urmuziană. Elementele epice mi se par suficiente pentru a delimita mai multe microcapitole - secvențele venind una din alta. Atmosfera - bine realizată; se poate interpreta simbolic și psihanalitic, întrucât predispune la meditație” (Adrian Haidu).

„O proză care nu mi-a plăcut decât la nivelul tehnic - pentru că, de oriunde ai apuca textul, dai peste o meșteșugire a cuvintelor foarte riguros construită. Frazele sunt scurte, concise și la obiect, pentru a corespunde atmosferei create sau, poate, inspirației de moment. Prozele lui Alexandru Maria încep dintr-o zonă afectivă care vede, psihanalitic, dincolo de partea bună/frumoasă a lumii - deci, un mod de a se îndrepta spre nihilism” (Dimitrie Lupu).

„Ca tehnică - mi-a plăcut; a creat bine starea de lehamite, de silă, de insuportabil. Numele personajului nu face corp comun cu textul” (Cristina Dobreanu).

„Secvențele curg bine; atacă problema pe două planuri, sugerând inutilitatea vieții” (Nicoleta Onofrei).

„Un text viu, captivant - dar, cam exagerat în explicații care mi se par prea multe și prea des repetate. L-aș sfătui să apeleze mai mult la sugestie” (Alexandra Zamfir).

„Poveste de stare; o deschidere către oniric bine prinsă; modul cum creează confuzia induce starea de coșmar; ca exercițiu - foarte bun” (Victor Cilincă).

„Scrise bine, cu luciditate, dar cu un fel de final în final cam forțat” (Anca Șerban Gaiu).

A consemnat: Ion Avram

11 septembrie 2009 (a citit Dimitrie Lupu - proză)

CU SCARA, DOMNULE!

“A căutat intrarea clădirii ocolind pe străzile adiacente, venind pe căi și direcții diferite, dar nu i-a fost dat s-o afle nici măcar pornind dinspre fluviu. La urmă, a hotărât că deducția de continuitate își pierduse valabilitatea în acel caz, și-a făcut rost de o scară de frânghie și a pornit-o de-a dreptul, peste garduri și ziduri despărțitoare” (Țadic - Dimitrie Lupu).

Radu Vartolomei e de părere că întreg textul a fost scris pentru a se mula pe un singur cuvânt, cuvântul din titlu. De asemenea, i se pare extraordinar cum au reușit cinci pagini să încapă într-un singur nume, și ce nume! E un text foarte bun, poate cel mai bun text al lui Dimitrie Lupu. Ion Avram remarcă în primul rând atmosfera de o stranie kafkiană, atmosferă ce reiese nu numai din detaliile mânuite cu precizie, ci și din tema propusă de autorul lui Țadic - într-un loc în care nerezolvatul este sarcina ta de muncă, rezolvarea duce la anularea jobului și a ta. Stela Iorga spune că, la prima impresie, textul este foarte bun. Sub raport stilistic, nu are nimic să-i reproșeze prozei, pentru că totul are o logică în ilogica logicii lui. Lumea descrisă este doar în aparență simplă și accesibilă oricui, pentru că a intra în ea presupune un efort destul de mare și doar în aparență inutil (scara cu care se intră în clădirea biroului de nerezolvate). Drumul parcurs de personaje este absolut fantastic. Iar mesajul textului este unul de natură divină. Nona Tatiana Ciofu e de părere că Țadic este un text ascuțit, un text care nu poate fi cuprins încă de la prima lectură. Țadic este de fapt tema pe care aproape fiecare trebuie să o ia acasă. Prin final, Miti ne întreabă de unde am plecat, unde suntem și unde vrem să ajungem. Anca Șerban Gaiu e de părere că această parabolă prezentată este mult prea densă ca informație, atmosferă ș.a.m.d. Totuși, este o proză interesantă.

A consemnat: Alexandru Maria

BOEMA

Galati, cod 800010, Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis, Bloc Cristal, Sc. 2, Ap. 4

Telefon: 0236 411190, 0745 324472

Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com

Web site: www.boema.inforapart.ro